

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Großfürstenthum Siebenbürgen.

Jahrgang 1853.

II. Abtheilung.

III. Stück.

Ausgegeben und versendet am 31. März 1853.

Erdély nagyfejedelemségét illető

ORSZÁGOS KORMÁNYLAP

1853-diki évfolyam

II. O s z t á l y.

III. darab.

Kiadatott és szétküldetett 1853-diki marczius 31-kén.

Б Ъ Д Е Т И Н Ъ Д Ъ

ГЪБЕРНІАЛІ ПРОВІНЦІАЛЕ

ПЕНТРЪ

МАРЕЛЕ ПРИНЦИПАТЪ ТРАНСІЛВАНІА.

КЪРСЪЛЪ АНЪЛЪ 1853.

II. С Е П Ц Ъ Н Е.

МЪНЪНКІАЛЪ III.

Естрдатъ ми тръмісѣ на 31. Марціа 1853.

Hirdetménye

a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki február 7-ről, az iránt, hogy a dohánytermesztés bejelentésére kitűzött határnap az új irtódu naptár szerint értendő.

Azon eset fordulván elő, miszerint a beszerzői cs. k. pénzügyi kerületi igazgatóságnál több románok 1853-beli önhasználatra szánandó dohánytermesztés engedélyezése végett kérelmeiket a dohánygyedárussági rendtartás 58 §-ában megállapított határnap után, t. i. január 1-je után adták be azon állítással, hogy ők ezen határnap alatt az ő irtódu szerinti január 1-jét értették, onnélfogva jövődöbéli félreértések, s azokból származható káros közszolgálatbeli tévelygések kiküldése tekintetéből rendeltetik, hogy nem csak a dohánygyedárussági rendtartás 58. §. eseteiben, hanem minden más határozott naptári napra megállapított határidő-kitűzés alkalmával is mindig az új, nem pedig az ő irtódu naptár érvényesítendő.

Herczeg Schwarzenberg Károly, s. k.

Altábornagy.

Hirdetménye

a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki február 8-ról, azon illetékek számvitele iránt, mellyek csendőrségnek ellenszegülő adókötelezettek elleni segedelmülvétele alkalmával ez utóbbiakon felveendők.

Kérdés támasztatván az iránt, hogy azon illetékek minő pénztárba folyjanak, mellyek csendőrségnek ellenszegülő adókötelezettek elleni segedelmülvétele alkalmával ez utóbbiakon felveendők, s még pedig ugyan azon esetekben és mértékben, mint katonák vagy rendőrségi örök segedelmül vételekor, s melly illetékek szedhetésétől a csendőrség az őt illető határozmányok értelmében el van rökészte, a cs. k. magas pénzügyminisztérium a cs. k. magas belügyminisztériummal és legfőbb rendőrhatalommal egyetértve meghatározta, miszerint ezen említett illetékek, a fenálló szabályok szerint szedessenek fel, csendőrségi költségekre a kincstári pénztárhoz szolgáltatassanak be, s ettől felhajtási illetékeképp bevételül irassanak és számvitessenek.

Mi is ezennel közhírré tétetik.

Herczeg Schwarzenberg Károly, s. k.

Altábornagy.

Kundmachung

des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 7. Februar 1853, daß, aus Anlaß der Anmeldungen zum Tabakbau, in den diesfalls kundgemachten Terminen immer der Kalender neuen Styls zu gelten habe.

Aus Anlaß dessen, daß bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direction zu Bistritz mehrere Romänen ihre Gesuche um Bewilligung des Tabakbaues zum eigenen Gebrauch für das Jahr 1853 nach Ablauf des im §. 58 der Tabakmonopol-Ordnung festgesetzten Termins, nämlich des 1. Januars mit der Angabe eingebracht haben, daß sie unter diesem Termin den ersten Januar alten Styls verstanden hätten, findet man zur Abwendung künftiger Mißverständnisse und daraus folgenden nachtheiligen Dienstesbeirungen, sich bestimmt, zu verordnen, daß nicht nur in den Fällen des §. 58 der Tabakmonopol-Ordnung, sondern auch bei allen andern mit Angabe eines bestimmten Kalendertages festgesetzten Termins-Bestimmungen immer der Kalender des neuen und nicht des alten Styls zu gelten habe.

Carl Fürst zu Schwarzenberg m. p.

f. m. e.

Kundmachung

des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 8. Februar 1853, über die Verrechnungsart derjenigen Gebühren, welche bei Verwendung der Gensd'armie zur Assistenzleistung gegen renitente Steuerpflichtige von diesen einzuheben sind.

Aus Anlaß einer vorgekommenen Anfrage, in welche Casse diejenigen Gebühren einzufließen haben, welche bei Verwendung der Gensd'armie zur Assistenzleistung gegen renitente Steuerpflichtige von diesen und zwar in den nämlichen Fällen und in dem gleichen Ausmaße, wie bei Militär- oder Polizei-Wach-Assistenzen zu entrichten sind, und von deren Bezug die Gensd'armie, vermöge der für dieselbe bestehenden Bestimmungen, ausgeschlossen ist, hat das k. k. Finanzministerium im Einverständnisse mit dem hohen k. k. Ministerium des Innern und mit der obersten Polizei-Behörde bestimmt, daß die gedachten Gebühren, nach Maßgabe der bestehenden Normen einzuheben, für die Gensd'armie-Auslagen an die Cameral-Cassa abzuführen und von derselben als Executions-Gebühr in Empfang zu nehmen und zu verrechnen sind.

Was hiemit zur Darnachachtung bekannt gegeben wird.

Carl Fürst zu Schwarzenberg m. p.

f. m. e.

Публикация

гъвернаторъ на ч. р. милитаре ми цивиле дин 7. Февр. 1853, кьмкъ къ окасиене на динчии-дърлоръ пентр пръсиреа тьбакъли термини публикаци на ачеле ащ съсе компете тодеазна дъпъ кълиндарилъ ноъ, саъ грегорианъ.

Fiindkь ла ч. р. дирекциене финансиаре де черкь дела Бистрицъ маи мълци ромъни амтернъръ петидъ-ниле лоръ пентръ копчеленеа де а пръси тьбакъ пентръ проприя днтревиндаре не анкъл 1853 дъпъ девререа терминъли префинъл на §. 58 алъ ординеи монополъли де тьбакъ, адекъ дъпъ 1. Јануарис, зикъндъ къ еи съвт терминъл ачеста аръ еи днделесъ не днтелс Јануарис дъпъ кълиндарилъ векъ, спре а се днкъндръ не вииторъ не днделериле ми стрикъдибелеа ретъчир официбсе че спреазъ дин ачеле, се афъ къ кале а се ордина, кьмкъ на нмаи на днтъмпъриле § 58, алъ ординеи монополъли де тьбакъ, чи ми ла тоде челеале динсрегъни де термини, карл сънтъ префинци къ арътареа знеи анъмите зиле де кълиндарилъ, тодеазна аре съ се днделеръ кълиндарилъ ноъ, адекъ грегорианъ, Јар на ачелъ векъ, Јулианъ.

Принципеле Каролъ де Шварценбергъ м. п.,

f. m. e.

Публикация

гъвернаторъ на ч. р. милитаре ми цивиле дин 8. Февр. 1853, деспре компьтареа ачелоръ такъб, карл ащ а се скоте дела чеи че на пь-тескъ дъриле де вьпъ воле, къндъ се днтревиндереа динд'арми дренъл асидиндъ на контра ачелора.

Фькьндъсе днтреваре, на каре касъ ащ съ днкъргъ ачеле такъ карл, ла днтревиндареа динд'армериеи дренъл асидиндъ на контра оменилоръ, карл на воръ а респондереа де вьпъ воле, ащ а се скоте дела ачешиа ми днкъ на ачелеш днтъмпъриле ми на ачешам месъръ ка ла асидинцеле милитарил ащ але пазел полициене, ми дела але кьроръ примире динд'армериа есте ескисъ на потереа динсрегънилоръ че късчъ пентръ еа, дналъли министерил ч. р. де финанси, на компелерере къ министерил ч. р. де интерне ми къ сьпрема асторитате де полициъ ащ детерминалъ, ка нъмите такъ съ се скотъ дъпъ нормеле че есисъ, ми стрънъ-пъндъсе ла касса камерале пентръ спеселе динд'армериеи, де кьтре ачеша съ се примискъ ми компете ка такъ де ескрегъне.

Каре прин ачеша се адъче ла пьвликъ кьсп-шчиндъ.

Принципеле Каролъ де Шварценбергъ м. п.,

f. m. e.

Hirdetménye

a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki február 10-ről, a lombard-velencei királyság használatára szánt árúknak beviteli megvámozása iránt.

A magas cs. k. pénzügyministerium 1852-diki november 28-ról 42484/1402 sz. a. kelt kibocsátványánál fogva következőket jelentett ki.

A volt tengerparti dalmát kamarai jövedékigazgatósághoz s a tiroli pénzügyi országos igazgatóságához 1849 auguszt 19-ről 8891/p. ú. s. 1851 június 18-ról 16876/786 sz. a. kelt rendeletekkel már megállapított volt, miszerint további utasításig, a lombard-velencei királyság használatára szánt, törvény szerűleg vámozás alá tartozó árúkat, csupán a nevezett királyságnak e célra szabadalmazott vámhivatalainál legyen szabad beviteli vámkezelés alá vonni, s a nevezett hatóságok alá rendelt vámhivataloknak megtiltatott illy árúkat vámkezelni, azonban minthogy a közelebbi időben észrevételt, mikép olyan árutárgyak, melyek a lombard-velencei királyság részére szánvák, azon célból, hogy a vám papír jegyekben nem pedig pengő ércz pénzben fizethessék, nem a nevezett területeken ugyan, hanem a papírpénz forgalom más közigazgatási vidékein vitettek vámkezelés alá, következő rendeltetik:

Az általános vámkezelék valamennyi koronaországokban fenálló vámhivataloknak, kivéven a lombard-velencei királyságéit, további rendeletig megtiltatik:

a) a lombard-velencei királyság részére szánt árúkat beviteli vámkezelés alá vonni.

E tilalom alól azonban kivételt szenvednek azon árutárgyak, melyeknek beviteli váma más mértékben mint másájától egy forintban van megállapítva.

b.) Külföldi, már megvámozott árúkról, melyek a lombard-velencei királyságba küldetnek s nem tartoznak a fõlebbi kivétel alá, megítélt és kimutatási jegyeket adni ki.

c.) A lombard-velencei királyságba küldendő árúkra biztosítékokat olly hatállyal venni át, hogy a befizelt öszlet, a lombard-velencei királyság valamely vámhivatalánál vissza fizetessék.

d.) Az 'mi' az 'a) b) c)' pontok alatt a lombard-velencei királyság részére szánt árúkra nézve határozottatott, 1852 december 1-jén kezdve, mint az 1852-diki auguszt 9-ről kelt vámeyleti szerződvény részszertinti hatályának kezdõ napján kezdve, Mo-

Kundmachung

des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 10. Februar 1853, betreffend die Eingangszollvervollung der zum Verbrache für das lombardisch-venetianische Königreich bestimmten Waaren.

Das hohe k. k. Finanz-Ministerium hat mit dem Erlasse vom 28. November 1852 Zahl 42484/1402 Folgendes bedeutet:

Bereits mit den, an die ehemalige kaiserlich-dalmatinische Cameral-Gefallenverwaltung und an die Tiroler Finanz-Landesdirection erlassenen Verordnungen vom 19. August 1849 Zahl 8891/F.M. und 18. Juni 1851 Zahl 16876/786 wurde festgesetzt, daß bis auf weitere Weisung die zum Verbrache für das lombardisch-venetianische Königreich bestimmten, geseglich der Verzollung unterliegenden Waaren nur bei einem, der dazu Befugten Zollämter des genannten Königreiches der Eingangszollvervollung unterzogen werden dürfen, und es wurde den Zollämtern, welche den erwähnten Behörden unterstehen, die Vornahme der Zollvervollung solcher Waaren untersagt. Da jedoch in neuerer Zeit wahrgenommen wurde, daß Gegenstände, welche für das lombardisch-venetianische Königreich bestimmt sind, zu dem Zwecke, um den Zoll in Papierwahrung, statt in flingender Münze zu entrichten, zwar nicht in den genannten, wohl aber in andern Verwaltungsgebieten der Papiergeld-Circulation der Verzollung unterzogen wurden, so findet man Folgendes anzuordnen:

Den Zollämtern aller Kronländer des allgemeinen Zollverbandes mit Ausnahme jener des lombardisch-venetianischen Königreiches ist, bis auf weitere Weisung untersagt:

a) Waaren, welche für das lombardisch-venetianische Königreich bestimmt sind, der Eingangszollvervollung zu unterziehen. Ausgenommen von diesem Verbote sind jedoch jene Gegenstände, wofür der Eingangszoll mit einem andern Ausmaße als mit Einem Gulden vom Zoll-Zentner festgesetzt ist.

b) Für ausländische bereits verzollte Waaren, welche in das lombardisch-venetianische Königreich versendet werden, und nicht unter obige Ausnahme fallen, Ersatz- oder Anweisung-Bolleten für den inländischen Verkehr auszustellen.

c) Für die, zur Versendung in das lombardisch-venetianische Königreich bestimmten Waaren Sicherstellungen in Baren mit der Wirkung anzunehmen, daß der erlegte Betrag bei einem Zollamte des lombardisch-venetianischen Königreiches zurück erstatten.

d) Was unter den Absätzen a) b) c) hinsichtlich der für das lombardisch-venetianische Königreich bestimmten Waaren festgesetzt wird, gilt vom 1. December 1852 als dem Beginne der theilweisen Wirksamkeit des Zollvereins-Vertra-

Публикация

губернаторскi ч. р. militare mi civile din 10. Февр. 1853, за ишлоръ де въмъзаре импортацiоней търговоръ де консултъ пентръ ретнълъ ломбардо-венецианъ.

Аналтълъ министеръ ч. р. de finance къ еми-сълъ din 28. Ноембре 1852, Nr. 42484/1402, a de-сконепитъ зрмъториеле:

Айтълъ пропi ординатiоней дела 19. Августъ 1849, Nr. 8891/М.Ф. ми дела 18. Июнь 1851, Nr. 16876/786, ешителъ кътре Фоста администратiоней камерале лиморле-дальматiуъ ми кътре дирекцiоней финанцаре провинциале дела Тиролъ се статорице, ка пълъ ла алъ инвацiоней, дела търфиеле dectinate a се консултъ ми ретнълъ ломбардо-венецианъ дълъ леце съвзъсе въмъзаре, съсе lee vama de импортацiоней нъмаи ла знълъ офицiуъ де ватъ алъ нъмитълъ ператъ, дъпрепъцитъ супре ачеаста, ми се оприсеръ офицiеле де ватъ, каръ съвстаъ ла поменителе деперторие, а нъ маи ла ватъ дела актiелъ де търфи.

Дар фииндкъ къ дъ инвацiоней маи поъ с'а въратъ де сеамъ, къмкъ лъкръри, каръ сълъ dectinate пентръ ретнълъ ломбардо-венецианъ, се съвзъсеръ въмъзаре къ скоулъ, ка съ се респондъ вата дъ вълореа ванлоръ де хъртиъ, дъ локъ де монетъ съпъториъ, че е дренъ нъ дъ нъмителе, чi дъ алте депиторие административе а черкългiоней ванлоръ де хъртиъ, аша се афъ а се ordina дълъ къмъ зрмъазъ:

Офицiеле де ватъ din тоте дереле де коронъ але овштемтеи конфедератiоней де ватъ, афаръ де челе але ретнълъ ломбардо-венецианъ пълъ ла алъ инвацiоней сълъ оприте а съвзъне ла вата де импортацiоней:

a) Търфиеле, каръ сълъ мените пентръ ператълъ ломбардо-венецианъ.

Се скотъ дъсъ дела ачеастъ имприве ачеле лъкръри, пентръ каръ ecte статоритъ а се пълъ маи пълъ де кътъ знълъ фиоринъ де кътапiалъ де ватъ.

b) Пентръ търфиеле стрине, въмъзаре, каръ се тръмитъ дъ ретнълъ ломбардо-венецианъ ми нъ кадъ дъ есченцiоней де маи сълъ, а да респъчмантъ сълъ вовете де асепнацiоней пентръ комертiалъ интернъ.

c) Пентръ търфиеле dectinate a се тръмите дъ ретнълъ ломбардо-венецианъ а примитъ асепнацiоней дъ ванлгата къ ачелъ ефентъ, ка сълъ денъсъ съсе релитъ ла вълънълъ офицiуъ де ватъ din ператълъ ломбардо-венецианъ.

d) Че се статорешче дъ алиеле а, b, c, дъ привинда търфиелоръ dectinate пентръ ретнълъ ломбардо-венецианъ аре валоре дела 1. Де-чепмбре 1852, ка din зiонъ, дъ каре дъ парте се дъчеле активитатеа дъвоирей конфедератiоней

dena és Parma herczegségek részére szánt árukra nézve is érvényes.

Mi is ezennel közhírré tétetik.

Herczeg Schwarzenberg Károly s. k.,
Altábornagy.

18. szám.

Hirdetménye

a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki február 10-ről, mely által a kerített- és mezővárosokat illető 1788. június 16-ról kelt tűzoltási rendtartás újra kihirdetetik.

Minthogy az 1788 június 26-ról kelt császári nyiltparancsral Erdély nagy fejedelemség számára kiszabott, tűzoltási rendtartás, ezen törvény példányában azóta közbejött hiány miatt feledékenységre merült az ezen törvényből vett határozmányok általános hozzáalkalmazás és pontos teljesítés végett ezennel újra kihirdetnek.

I. M.kép kelljen tűztámadásokat megakadályoztatni.

1. §. A tűztámadásnak oka többnyire a veszedelmes építés módjában, vigyázatlanságban, vagy végre gondatlanságban és hanyagágban fekszik. A kerített és mezővárosokban ujonnan építendő közönséges házak, ha a körülmények azoknak cseréppel leendő fedetéseket meg nem engedik, legalább zsendellyel fedessenek, szalmával pedig soha sem. Uraságok gazdasági épületei, templomok, papi lakok, és hasonló tekintélyesebb építmények pedig, a hol a helyi körülmények megengedik cseréppel fedendők.

2. §. Hjúkba ezentúl lakokat vagy szobákat készíteni különös engedelem nélkül nem lesz szabad a hol pedig illyek már léteznének, meghagyatnak ugyan olly feltétel alatt, ha köröskörül köfallal, s alpadlatokon téglával rakatnak ki; különben se tűzhelyet, se kemenczét azokban tartani, vagy szénnel tüzelni meg nem engedtetik.

3. §. Somminemü ezentúl köből készülendő épületben nem lesz szabad huba vezető lépcsőt fából készíteni.

4. §. Annnyival kevésbé szabados fakéményt építeni, a hol van is lassanként el kell enyésztetni, a községek pedig arra utasítandók, hogy ollyas szegényebb sorsuaknak, kik szegénység miatt magokébol kökéményeket nem rakathatnának, e végre a m-jorsági pénzalapból visszatérítés mellett bizonyos mennyiségű kölcsönt előlegezenek.

geß vom 9. August 1852 angefangen, auch von den, für die Herzogthümer Modena und Parma bestimmten Waaren.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Carl Fürst zu Schwarzenberg m. p.
F. M. E.

Nr. 18.

Kundmachung

des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 10. Februar 1853, womit die Bestimmungen der Feuerlösch-Ordnung vom 26. Juni 1788 für Städte und Märkte republicirt werden.

Da die mittelst kaiserlichen Patente vom 26. Juni 1788 für das Großfürstenthum Siebenbürgen vorgeschriebene Feuerlösch-Ordnung wegen des seither eingetretenen Mangels an Exemplaren dieses Gesetzes in Vergessenheit gerathen ist, so werden die diesem Gesetze entnommenen Bestimmungen zur allgemeinen Darnachrichtung und strengen Befolgung hiemit republicirt wie folgt:

I. Wie die Entstehung der Feuerbrünste zu verhindern ist.

§. 1. Die Veranlassungen zu Feuerbrünsten, liegen größtentheils in der gefährlichen Bauart, in Unvorsichtigkeit, oder endlich in Sorglosigkeit und Vernachlässigung. In den Städten und Märkten sollen die neu zu bauenden gemeinen Häuser, wenn es die Umstände nicht zugeben, solche mit Ziegeln zu decken, wenigstens mit Schindeln, niemals aber mit Stroh gedeckt werden. Die herrschaftlichen Wirthschaftsgebäude, Kirchen, Pfarrhöfe, und derlei ansehnlichere Gebäude hingegen müssen, wo es die Local-Umstände erlauben, mit Ziegeln gedeckt sein.

2) §. 2. Auf den Böden dürfen ohne besondere Erlaubniß künftig keine Wohnungen oder Zimmer zugerichtet werden, die, so bereits vorhanden sind, mögen, wenn sie um und um gemauert, und mit Ziegeln gepflastert sind, noch ferner bestehen; sind sie aber nicht um und um gemauert und mit Ziegeln gepflastert, so sollen in denselben weder Herdstätte, noch Defen, noch Kohlenfeuer gestattet werden.

3) §. 3. Es ist künftighin bei keinem von Mauer aufzuführenden Gebäude eine hölzerne Bodentreppe zu gestatten.

4) §. 4. Noch vielweniger kann ein hölzerner Rauchfang gestattet werden, da, wo sich dergleichen finden sollten, sind selbe nach und nach abzuschaffen, und die Gemeinden zu ihrem eigenen Besten dahin einzuleiten, daß den ärmern Inwohnern, die, wegen Unvermögenheit, steinerne Rauchfänge erbauen zu lassen, außer Stand wären, aus dem Allodialfond ein angemessener Voranschuß, gegen Wiedererfaß vergönnet werde.

de vama de la 9. August 1852 anfangend, mi pentru mărşile destinate pentru de-katele Modena mi Parma.

Kare prin aचेастा से अद्ये ला पब्लिक कपो-चिण्ड.

Principale Karol de Schwarzenberg m. p.,
F. M. E.

Nr. 18.

Публикарея

гвернаторіалі ч. р. militare mi civile din 10. Febr. 1853, prin care се репбллик дін-спэсеціоніле регълмэнтіалі де стінцереа фокллі pentru четрді ми оръшеле дела 26. Іуніс 1788.

Фіндкь регълмэнтіалі де стінцереа фокллі прескрипъ pentru мареле принципалі Ардеалі prin patenta дин мърşіеаскь дела 26. Іуніс 1788 pentru ліпса есемпларіелоръ компинзеторе де ачеастъ леде а ажнскъ а се да зитреі, дінспэсеціоніле, че се скосеръ дін ача леде, prin ачеаста се репблликъ pentru стрінскъ пззіре ми динотамі зрмаре песте тотъ днлъ кмѣ зрмеазъ:

I. Къмъ се поте диннедека ескарея аспінде-рілоръ.

§. 1. Аспіндеріле се паскѣ маі къ сеамъ дін принципеле прімеждіосеі клдірі, а пезътрелі де сеамъ, сеаѣ дн зрмъ дін казса педпріжірелі ми а левевіреі. Дн четрді ми оръшеле, каселе че се клъдескѣ де рандѣ, дакѣ динпрецізрріле нз іартъ, ка съ се акопере къ дігле, съ се акопере чел пз-цінѣ къ шінділе дар нлч одатъ къ пате. Іар едіфі-ціеле економіче домнешчі, вісерічеле, каселе парохіалі ми алте асемене клдірі маі де фрнте, знде іартъ динпрецізрріле локалі, аѣ съ се акопере пзрреа къ дігле.

§. 2. Дн віторъ сзвт коперемінтеле каселоръ, фъръ спечіале кончесціне нз есте іертатѣ а динотамі одл де локзіонъ, іар челе че се афлъ актзі, де кмтва сзнтѣ зідіте пзрѣ дн прецізрѣ ми пардосіте къ къръміде, се маі потѣ сзфери, іар пезціндѣ зідіте де тоте пзрділе нлч пардосіте къ къръміде; п'аѣ съ фіъ сзферіте дн ачеле нлч ветре де фокѣ нлч кпторе, нлч фокѣ де къръснл.

§. 3. Пе віторъ нлч ла о клдіре де зідѣ нз се потѣ сзфери тренте де лемнѣ дзкѣторе ла подѣ.

§. 4. Кз атѣ маі пзцінѣ се поте днрзді знѣ зрлос де лемнѣ, пе знде с'арѣ маі афла зпеле ка ачеле, тревзе динлзтрете къ днчетзлѣ ми овшіле повъзїте, ка спре вітеле лорѣ, локзіторілорѣ маі сзрачі, карі pentru неавере п'арѣ фі дн старе амл фаче зрлоте де пентрѣ, съ ле део о античнагізне амесрпачь дін фондзлѣ алодіале, не днлгъ реп-іорчере.

5. §. Általánosán a kémények mésszel jól megvakolandók, a ház fedelén fölül jó magasra emelendők, egyenesen és elegendő tágasn építendők, hogy könnyen takaríthatassanak, s a kéményseprő bennök eljárhasson, e felett gerenda, kulcsfa, szarufa s több effele fálnak a kéményen keresztül rakása meg nem engedendő.

6. §. Az előjáróság különös engedelmé nélkül sem vas sem fal füstfogó csöket konyhákba, lakszobákba raketni nem szabad, és ezen okból a pléh-miveseknek kemény büntetés alatt meg kell tiltatni az efféléknek készítését. Az előjáróság csupán olly esetekben engedje meg illyeknek készítését, midőn a lakszoba futására semmi más mód nem találtatnék, ha a csöt a kéménytől messze nem viszik, s a mellett veszedelemmel nincs egybekötve, illyenkor aztán a kéményseprőnek magára kell vállalni a csönek illendő fizetés mellett szorgalmason leendő takarítását.

7. §. Konyhákban s más tüzelő helyiségekben az alpadlatot fából készíteni tilos.

8. §. Sütőkemenczéket boltozat alá kell venni és cseréppel befedni.

9. §. Az istalók is, hol a körülmények megengedik bolt alá veendő, s az előjáróság köteles arra vigyázni, hogy elegendő ok nélkül az ujonnan építendő istalók nem másként mint boltozva készüljenek, s felületök s oldalaik egyiránt mésszel jól bevakoltassanak.

10. §. Csüroket és lenszáraztókát, hól lehetséges, a városon kívül kell építeni, s minthogy több helyiségekben tapasztaltatott, hogy a széna kalangyákat a házak sorába, sőt néha a házakhoz egészen közel rakják, ezen veszélyes szokás megszüntetése végett arra kell vigyázni, mikép a széna ott hol lehetséges, a házak megé illő távolságra rakassék.

11. §. Általánoson semminemű épületet, házak körüli ollyas igazítást, ujtást, kivált konyhák, kémények, kohók, avvagy katlanok körül mindaddig senkinek se szabadjon tétetni, míg a cs. k. kerületi (járási) hivatalnak hírül nem adatik, s ahhoz értő mestereberekől meg nem szemleltetik, és akkor is

12. §. Ugy építse, igazítsa, vagy ujtssa házat, kéményét bármimemű tüzelő helyét akárki, hogy arra értelmes és a munkában gyakorlott szabadalmazott mesterembert fogadjon, ellenesetben mind az építendő mind a kontár mesterember a ki arra fordítatnok, keményen megbüntetendők.

13. §. E végre az előjáróság avagy a városi tanács azután is hogy az építésre engedelem adott, kötelessék felügyelni, mikép az építés az engedményezéshez képest folyjon, az árhagók számadásra vonassanak, s a netaláni tilalmazott építés töstént elhanyagassék.

§. 5. Ueberhaupt sollen die Rauchfänge wohl mit Mörtel verwahrt werden; genugsam über die Dächer erhoben, gerade und weit genug sein, damit sie leicht geschlossen und gereinigt werden können; auch dürfen durch die Rauchfänge keine hölzernen Balken (Träme) Schlüßen, Doppelbäume, oder sonst ein Holzwerk gezogen werden.

§. 6. Ohne besondere Erlaubniß der Obrigkeiten dürfen weder eiserne noch gemauerte Ofenröhren, es sei von Küchen oder Zimmern, eingesetzt werden, und ist deswegen den Blechschmieden bei schwerer Strafe untersagt, dergleichen zu verfertigen. Die Obrigkeit soll nur bei den Umständen die Erlaubniß erteilen, wenn sonst keine Heizung möglich, die Röhre vom Schornsteine nicht zu weit entfernt, und dabei keine Gefahr vorhanden ist; dann aber muß es der Rauchfangkehrer auf sich nehmen, die Röhre gegen billige Bezahlung fleißig zu reinigen.

§. 7. In den Küchen und anderen zu Feuerstätten bestimmten Orten sollen die Fußböden nie von Holz sein.

§. 8. Die Backöfen sind unter Gewölber zu bringen, und mit Ziegeln zu decken.

§. 9. Auch die Stallungen sollen, wo es die Umstände zugeben, gewölbt sein, und hat die Obrigkeit darauf zu sehen, daß ohne hinlängliche Ursache keine neue Stallungen, ohne gewölbt zu sein, erbaut werden: nebstdem sind dieselben oben, und an den Seiten gut mit Mörtel anzuwerfen.

§. 10. Die Scheuern und Flachsdörre müssen, wo es sich thun läßt, außer den Städten und Märkten gebaut werden. Und da in mehreren Orten wahrgenommen wird, daß man in der Reihe der Häuser, ja nicht selten dicht an die Häuser selbst, das Heu in Schubern zusammen zu legen pflege; so ist zur Steuerung dieses gefährlichen Mißbrauchs darob zu wachen, daß das Heu da, wo es sich thun läßt, hinter die Häuser in einer angemessenen Entfernung von allen Gebäuden verlegt werde.

§. 11. Ueberhaupt soll künftig weder ein neues Gebäude aufgeführt, noch eine Hauptreparation, besonders an Rauchfängen und Herden, oder Feuerstätten unternommen werden, ohne daß vorläufig bei dem k. k. Bezirksamte die gehörige Meldung geschieht, und vorher mit Zuziehung der Werkverständigen die nöthige Beaugenscheinigung vorgenommen wird.

§. 12. Und dann soll man sich zur Erbauung, Verbesserung, Abänderung seines Hauses, oder auch zur Abänderung der Rauchfänge, der Ofen, der Feuerstätte: nur allein befugter und ordentlich bestellter Bau- und Werkmeister bedienen, bei empfindlicher Strafe der Bauführer sowohl, als der unbefugten Arbeitsleute, die dabei gebraucht worden.

§. 13. Es soll daher die Obrigkeit, oder der Magistrat auch, nachdem schon die Erlaubniß zu bauen gegeben ist, genau nachsehen, ob der erteilten Erlaubniß gemäß gebauet werde, und die Uebertreter zur Verantwortung zu ziehen, und das, was unerlaubterweise erbaut worden wäre, sogleich wieder abtragen zu lassen.

§. 5. Печте totă zărilor aș cu fir tințite bine, pândite de amănă pecte con pișe, drente mi larul dectăz, ca cu ce potă zărdi cu dlespire; nici ecte leptaș a traçe vărne prin zărdie, kei caș mi alte colșri de lemne.

§. 6. Фъръ днвоире deoceritъ din partea deperztoriei nă ecte leptaș a ameza deșt de kăptorăș niçt de фepă niçt zidăite, fir pentră văktărie, fir pentră odă, mi dia păvina aчеаста căntă cтpăncă оприцл платинăри cъvt grea pedeaпcъ a лăkra de ачеле. Deperztoria nămal дп ачеле дмпрецърăри cъ dee копчелăнеа, кăndă алфелăș nă ce potă дпкълăи каселе, девиле nă căntă преа tăpe дндепъртате de зpоlăș mi nă ecte niçt o пpимеждă; аtăncл дпсъ зpоlășpăș аpе cъ lee асзpăшăи, ка cъ кърăдъ девиле кă căлпцъ пe лăгъ o платъ potpăitъ.

§. 7. Дп văktărie mi alte локpи мените pentră ветре de фокă павиминтеле n'ăș cъ fir niçt odăș de lemă.

§. 8. Кăптăреле de kontă aș cъ fir amezaș cъvt болтăpъș mi копepите кă циле.

§. 9. Ыnde іартъ дмпрецърăриле, дпкъ mi гpăждăриле aș cъ fir болтăше mi deperztoria аpе cъ пpивегiezъ, ка фъръ de пpичпъ kвăицлăcъ cъ nă ce кълăиаскъ гpăждăри пове фъръ а fi болтăше: пe лăгъ ачеаста ачеле aș cъ fir ti цăите пe de а cъpа mi пe măpăиnл.

§. 10. Шьреле mi мецърăриле de ină, zndе ce potă, aș cъ ce кълăиаскъ афapъ de четăдл mi оpъшеле. Ми fiиндăș пe ла măi mălate локpи ce văгъ de cтămъ, kămъ é datinъ a ameza фăпăлăș дп кълăи дп шpăлăș каселорăș, nă аpapeopл liniă de касе, пeп pă дплășpapea ачелăи аvкăș tpeвe дпгpицлăș, ка vnde ce potă фăпăлăș cъ ce amezeș дндърăицăș каселорăș дп деартăpe potpăиtъ.

§. 11. Пecte totăș дп viitorăș n'ape cъce кълăиаскъ niçt o касъ поzъ, niçt cъ ce днтpeпindъ vpe'o репарăиtăне măi алесăла зpădе mi ветре caș фокape фъръ а ce фаче măi днтелăș аpъtapea kвeпăиъ ла ч. p. ofiцă de черкă mi а ce fi днтpeпincă mi днтелăș tpeвăицлăca оквăиtăне prin ѓmeпil, че ce пpичeнă ла ачeea.

§. 12. Апоi mi лă zidăpea, дмвzăиtăциpea, пpeфачepea касел căле caș mi лă скăиvapea зpădелорăș, кăптăрелорăș, фокapăлорăș аpе omăлă cъ ce cлăжăиаскъ nămal кă zidăри mi лeппapл pеглăди mi копчелăицлăи, пъ лăгъ căицлăиpе пeдeaпcъ ацлă а чeлорăș че кълăдескă, кълăș mi а лăкpъторăлорăș че ce днтpeвăицeazъ.

§. 13. De ачeea deperztoria, aș măицtăpăлăș, dăzъ че c'a dat днвоиреа de а zidi, аpе cъ пpивегiezъ kвpăиtă, de ce zidăичe dăпъ днвоиреа че c'a dat. mi пe văktăopл cъt tpaгъ ла pecăndepе, фъркăndă ка че c'a zidăitъ pecte днвоиреа datъ, cъce tpaгъ жоcă.

14. §. A szemlélskor (mellynél mindig kéményseprőnek is kell jelen lennie) általában mindenre kell vigyázni, mi az épületen tűzveszélyes lehetne, főleg pedig tűzhelyekre, kemenczékre, kúrtókra s t. effélékre.

15. §. Azonban sem a szemlélésért, sem az engedmény adásért, sem az építés közbeni utánnézésért az előljárásnak vagy városi tanácsnak semmi nemű díjt elfogadni nem szabad.

16. §. Hogy vigyázatlanság miatt tűz ne lámadjon, henn a helységekben, sőt még közel is azokhoz lövöldözni, az arra rendelt helyen kívül meg ne engedtesse, nemkülönbén bármi nemű tüzi miv. különösen pedig az ugy nevezett napfordító tűz (nagyító üveggel) keményen tilalmazandó.

17. §. Oly kémények kiégetése, mellyeket a kéményseprő megjárhat, szigoruan tilalmazandó, olyakat ellenben mellyeket meg nem búhat csak alkalmas időben szabadjon kigyujtani, midőn t. i. sem nem fű szél, sem nincs nagy szárazság, e mellett álljon víz készen, a rendőrséghez netalán szükség esetén rendelkezéstétel, s a szomszédokhoz vigyázat végett jelentés teendő.

18. §. Hasonlólag tilalmaztatik, hogy a kádárok kemény szél alkalmával vagy tűzveszélyes helyeken hordókat égettessenek ki.

19. §. Istalókban, csűrökben, színekben s más könnyen tüzet kapható helyeken pipázni kemény büntetés alatt senkinek sem szabados.

20. §. Tüzi fának, lennek s más könnyen éghető tárgyaknak a kemencze vagy tűzhely körüli száraztása vagy aszalása szigoruan tiltatik.

21. §. Fát, szénát, szalmát s több effélék kéményekhez s tűzhelyekhez közel rakni, vagy lakházak hijára tenni nem szabad.

22. §. Olyan mesteremberek, kik könnyen tűzfogó szerekkel foglalkoznak, illyeket nagy mennyiségben mivhelyeikben ne tartanak.

23. §. Kalmárok, kik lőporral, szurokkal, saltrommal, kénkövel, terpentinnel, olajjal vagy más hason árúkkal kereskednek, azokat gyertya ellen szorgalmasan őrizték, s áruboltjaikban 4 font lőpornál többet soha ne tartanak, s azt is elkülönített jótartályokba, pléh vagy cserép edénybe zárják el. Az ezen fölüli lőport rakják le valamely városon kívüli biztos helyre; mindazók, kik a 16-tól a 23 §-ig leirt határozományok ellen cselekednének, s a felemlített visszaéléseket gyakorolni merészkednének,

§. 14. Bei dem Augenschein, zu dem allezeit ein Rauchfangkehrer zuzuziehen ist, muß überhaupt auf alles, was am Gebäude feuergefährlich sein dürfte, vorzüglich aber auf Feuerherdstätte, Defen, Rauchfänge u. dgl. gesehen werden.

§. 15. Jedoch darf weder bei dem Augenschein, noch bei der Ertheilung der Erlaubniß, noch wegen des Nachsehens bei dem Bau selbst von der Obrigkeit oder dem Magistrate eine Tax abgenommen werden.

§. 16. Damit durch Unvorsichtigkeit keine Feuergefährlichkeit verursacht werde, ist das Schießen im Ort, oder nahe an demselben, außer den bestimmten öffentlichen Schießstätten, wie auch alles Feuerwerk, und besonders das sogenannte Sonnenwendfeuer auf das schärfste verboten.

§. 17. Das Ausbrennen der Rauchfänge, welche zum Schliffen eingerichtet sind, wird zwar auf das schärfste zu untersagen, derjenigen hingegen, welche nicht geschlossen werden können, nur gegen dem zu gestatten sein, daß eine angemessene Zeit, wo nämlich weder Winde wehen, noch eine übermäßige Dürre herrscht, dazu für-gewählt, Wasser vorläufig herbeigeschafft, der Polizei-Direction zu allenfalls nöthig findenden Anfehrungen vorläufig gemeldet, und der gesammten Nachbarschaft, damit selbe auf ihrer Huth sein könne, eingesagt werde.

§. 18. Ebenso wird den Fassbindern das Ausbrennen der Fässer bei starkem Wind, oder an feuergefährlichen Orten auf das schärfste verboten.

§. 19. In Ställen, Scheuern, Schuppen und anderen mit feuerfangenden Sachen angefüllten Dertern soll niemand sich unterfangen, Tabak zu rauchen.

§. 20. Brennholz, Flachß oder derlei brennbare Dinge bei den Defen, oder auf den Herdstätten zu trocknen, oder zu dörren, wird auf das schärfste verboten.

§. 21. Holz, Heu, Stroh u. dgl. sollen nicht neben Rauchfängen und Feuerstätten aufbewahrt, noch auf die Dachböden der Wohnhäuser gelegt werden.

§. 22. Die Handwerker (Professionisten), welche mit feuerfangenden Sachen zu thun haben, sollen keinen beträchtlichen Vorrath in ihren Werkstätten aufbehalten.

§. 23. Handelsleute, welche mit Pulver, Blech, Salitter, Schwefel, Terpentin, Del oder ähnlichen Waaren handeln, haben bei deren Verwahrung gegen Licht alle mögliche Behutsamkeit anzuwenden, und sollen in ihren Handlungsgewölbern von Pulver nie einen Vorrath über 4 Pfund halten, und dieser kleine Vorrath soll noch in besondern guten Behältnissen, allenfalls in blechernen oder erdenen Gefäßen verwahrt werden. Alles übrige Pulver haben sie außer der Stadt oder des Marktes in einem sichern Orte niederzulegen, und sind jene, die wider die in obenangeführten Paragraphen von No. 16. bis 23. enthaltenen Anordnungen zu handeln, und die angezeigte Mißbräuche auszuüben sich erfreuen sollten, wenn sie auf der That betreten

§. 14. Ла охлагано, Ende треве латъ tot-d'azna ши зпъ зрлоеръ, арс съ се lee дп въгаре де сеамъ totъ че аръ totъ фи периклосъ пентръ фокъ ла клъдире, даръ маі алесъ ла ветреле де фокъ, кпторе, зрлоіе ш. а. л.

§. 15. Къ тоте ачесте депериторіа аз магистратъ нічї пентръ охлагано, нічї пентръ дареа кончестноі, нічї пентръ реведереа зидіпел п'аре воіе а лза нічї о тауць.

§. 16. Ка, нъ кэтва дін пегріце съ се паскъ фокъ, есте стрпнсъ, опріъ а пшка дп локъ, саъ а проне де ачела, афаръ де локрїле челе пзвлїче менїте пентръ пшкатъ ла дїпъ, прекэмъ мї тоте фокрїле артіфіціалї маі алесъ аша пзмїтеле стїкло де соре.

§. 17. Ардереа зрлоелоръ карї снтъ дпторміте ка съ потъ дптра дп еле зрлоерълъ, се опрешче фортс стрпнсъ, Іар а челоръ дп каре нъ поте дптра се кончедс пзмаі сзт ачса кондісіне, ка съ се алеаръ зпъ тїпдъ потрїсітъ, кьндъ нічї съ ватъ вкнтълъ, нічї съ домінаскъ о сечетъ естраордінарїъ, съ се адскъ апъ пе тотъ дпжмплареа мї съ се дпшчїнїежъ дїректїснеа де полїціъ спре а потъ лза тревїндїоселе мескре мї съ се сїпъ мї дптрелї вепїнтъдї, ка ачеса съ фіъ къ дпгрїіре.

§. 18. Totъ аша се опрескъ мї пстїнарїї а арде ввїде кьндъ сзфлъ зпъ вкнтъ маре саъ ла локрї перїкзлосе пентръ фокъ.

§. 19. Дп градїспї, шре, шопроне мї алте клъдїрї дпмплїте къ локрїрї апїнзедїосе съ нъ кетезъ нїмене а фзма тьваръ.

§. 20. Се опрешче фортс стрпнсъ а зска пе кпторе аз пе ветре лемне де фокъ, інъ сеаз алте локрїрї де ачесте, зшоръ де апїнсъ.

§. 21. Фжнъ, пале, лемне ш. а. л. съ нъ се ашезъ пе лжпгъ зрлоіе мї ветре де фокъ, нічї дп потълъ каселоръ де локсітъ.

§. 22. Месерїерїї (професїонїстїї) карї аз д'а лкра къ локрїрї апїнзедїосе, съ нъ пзетрзъ дп офїцінеіе лоръ о провїсісне маі дпсементорїъ де ачеле.

§. 23. Негздеторїї, карї спекзлеазъ къ пзлверс де пшкъ, ремїнъ, салїтръ, псалосъ, терпентїнъ, олелс сеаз алте мърфї де ачесте, треве съ фіъ къ тотъ дпгрїіреа дптръ пзїрїеа ачелора де лзмїнъ мї дп првзлїеле лоръ съ нъ дїпъ о провїсісне маі маре де патръ псндї де прафъ, апол мї ачестс съ о дїпъ дп вассе фортс взнє, пе тотъ дпжмплареа дп вассе де влехъ аз де пзмжнтъ. Іар челалалъ прафъ де пшкъ сълъ дїпъ афаръ дїп четате, сеаз оръшълъ ла зпъ локъ скаръ, мї челче аръ лкра дп контра ордінзїсілоръ копїнсче дп сзсч. атїншії парграфї дела Nr. 16 пнъ ла 23, афлндзсе дп фанъ, аз

nek, ha letten éretnek, állapotjukhoz képest töstönt keményen megtüntetőndők.

24. §. Zsirrall való főzés alkalmával vigyázni kell hogy az meg ne gyuljon, s ha még is megtörténék, nem kell vizet reá tölneni, hanem a lángot az edénynek befedése által elfojtani.

25. §. Fából dolgozó mesteremberek u. m. asztalosok, esztergálosok, kerekések, kádárok s. t. aff. a hulladék fát és forgácsokat ne hagyják a műhelyben, hanem hordassák naponkint tüztől bátorságos helyre.

26. §. A szacskavágás, lentörés, tilolás, cséplés s. t. eff. éjszakának idején épen nem szabadok vagy legalább szabad gyertyánál teljesen eltilandók.

27. §. A szabad gyertyára és szentüzre főleg különös gond fordítandó, s ez okból kemény büntetés alatt megtiltandó, hijakba, istálókba, széna- vagy faszinekbé s más könnyen tüzfogó tárgyakat tartalmazó helyekre szabad gyertyát vagy szentüzet vinni. Minden háztulajdonos vagy családapa lássa el magát üveg vagy pléhlámpással a végett, hogy ő vagy cselédje ilyen helyeken jártában gyertyáját abba tehesse.

28. §. A vendéglősök épen úgy mint más családapák cselédeikről és hozzájuk beszált vendégeikről felelősséggel tartoznak. Mellyre nézve az istálóbéli cselédeknek meg ne engedjék égő szabad gyertyát felállítani, s fölöttek e tekintetben épen úgy mint a dohányozásra nézve is őrszemmel legyenek.

29. §. Általános köteleztetik minden háztulajdonos és családapa nem csak gyermekeit, cselédeit, háznál bérben lakóit, vendégeit a tüzre és gyertyára leendő vigyázásra hathatósan irteni, hanem tartozik m. ga személyesen mindenkor lefekvése előtt, jelesen a kemenczéket és tüzhelyeket megsemelelni, s gondoskodni, hogy a gyertya és tüzhelyek, vagy egyéb biztos helyre tétessék, mellyen hárt nem szokozhat.

30. §. Hason vigyázatot fordítsanak a meleg, talán nem egészen kihalt hamura, mellyet nagyobb bátorság okáért mindig tüzmentes helyre kell önteni.

31. §. A kémények takarításábani gondatlanság is gyakran okozott tüztámadást. Azért minden háztulajdonos, és családapa gondoskodni köteles, hogy a kémények, kemenczék és tüzhelyek időnként kitakarítsassanak, s tüztámadás ellen biztosítsassanak.

32. §. Ezen kéményseprés rendes, szabadalmazott, kéményseprő által viendő véghez, s még pedig az eldijárásság, újlátása szerint, s a nagyobb vagy kisebb tűz arányához képest minden negye-

werden, augenblicklich, nach Verschiedenheit des Standes auf das schärfste zu bestrafen.

III §. 24. Beim Kochen mit Schmalz ist Sorge zu tragen, daß sich dasselbe nicht entzünde, und wenn es geschieht, ist in dasselbe kein Wasser zu gießen, sondern die Flamme durch Zudeckung des Geschirrs zu ersticken.

§. 25. Diejenigen Handwerker, die in Holz arbeiten, als Tischler, Drechsler, Wagner, Fassbinder u. dgl. sollen die Holzschetter, Splitter und Späne nicht in der Werkstätte liegen lassen, sondern von Tag zu Tag an einen feuersichern Ort bringen.

§. 26. Das Strohschneiden, Flachsbrechen, Hächeln, Dreschen und dergleichen Verrichtungen, dürfen bei Nachtzeit entweder gar nicht, oder doch nicht bei freiem Lichte unternommen werden.

§. 27. Vorzüglich ist das offene Licht und Kohlfener auf das sorgfältigste in Acht zu nehmen, und daher bei schwerer Strafe verboten, freies Licht oder Kohlfener auf die Böden, in die Ställe, Heu- und Holzgewölbe oder andere Orte zu bringen, wo feuerfängliche Sachen aufbehalten werden. Jeder Hausinhaber, und Hausvater wird mit gläsernen oder blechernen Laternen versehen sein, damit sowohl er, als sein Gefind zur Nachtzeit an solchen Orten sich eines darin verwahrten Lichts bedienen möge.

§. 28. Die Gastwirth haben, wie andere Hausväter für ihre Hausleute, zugleich aber auch für die bei ihnen einkehrenden Gäste zu haften. Sie sollen demnach den Wirthsknechten die Aufsteckung freier brennender Kerzen in den Ställen nicht gestatten, und ihnen in diesem Stücke, wie auch wegen des Tabakrauchens alle Behutsamkeit einbinden.

§. 29. Ueberhaupt soll jeder Hausinhaber und Hausvater nicht nur seinen Kindern, Hausleuten, den in seinem Haus wohnenden Zinspartei und Gästen die Achtbarkeit auf Feuer und Licht nachdrücklich einschärfen, sondern er selbst soll allezeit Nachtzeit vor dem Schlafengehen, besonders bei Defen und Feuerstätten genau nachsehen, und dafür sorgen, daß Licht und Feuer wohl abgelöscht, oder an einem sichern Ort, wo kein Schaden geschehen kann, aufbewahrt werden.

§. 30. Eben diese Vorsicht haben dieselbe auch wegen der warmen, vielleicht nicht hinlänglich ausgeföhnten Asche zu empfehlen, welche um größerer Sicherheit willen, immer nur an feuerfreie Plätze zu schütten ist.

§. 31. Die Sorglosigkeit in Säuberung der Rauchfänge hat zu Entstehung der Feuersbrünste öftere Gelegenheit gegeben. Jeder Hausinhaber und Hausvater hat daher darauf zu sehen, daß die Rauchfänge, Defen und Herdstätte von Zeit zu Zeit gereinigt, und gegen die Feuergefähr sicher gestellt werden.

§. 32. Dies Lehren der Rauchfänge soll durch ordentliche, befugte Rauchfanglehrer, und zwar nach dem Ermessen der Obrigkeit und nach Verhältnis des mindern oder größerer Feuers

съ fire nedencini forte acurь dazъ deosepirea clapei lorъ.

§. 24. Кънд се ферве чева къ шпоре, трезво грипитъ, ка ачеа съ нъ се априндъ, сеаъ дакъ с'а априндъ, съ нъ се версе аплъ дн еа, чн флакъра съ се пъдъше prin аконерипеа васълаи.

§. 25. Месерипи ачела карп лъръ дн лемнъ, прехми месарп, сиргарп, потарп, пстипарп ш. а. л. съ нъ ласо ачеле ми чоплитъреле дн офичине чн дин зп дн зп съ ле дъкъ ла знд локъ секъръ де фокъ.

§. 26. Мъръпипеа пафелоръ, мелцареа кънепел сеаъ а инълаи, рецлареа, дшвлъипеа ми алте лърърп де солъа ачеста съ нъ се днтрепидъ нотеа де локъ сеаъ чедъ пздинъ нъ къ лъминаре словодъ.

§. 27. Deosebitъ tresse пзидъ дъкъ лъминареа словодъ ми дъкъ кърънепеле влз, де ачеа се опрешче свт греа педепсъ а дшвла къ лъмина словодъ аъ къ къръне априндъ prin подърп, граждърп, шопроне де фанъ аъ кътаре де лемне, сеаъ ми, prin алте локърп знде се пъстрезъ лърърп шоръ де априндъ. Фъкъре проприетарпс де касъ ми татъ де фамилиъ ва фп провезъкъ къ фелинарпс де стикъ аъ де влехъ, ка аткъ елъ, къкъ ми сервиторп аъ сервитореле лъ дн време де ноте пзмаи къ фелинаре априндъ съ дшвле дн асемене локърп.

§. 28. Оцетарп, ка ми алдп тагп де фамилиъ аъ съ стее взи пентрз оменп лоръ, totodatъ днсъ ми пентрз оспецил че традъла ел. Prin зрмаре е съ нъ кончадъ, ка сервиторп съ априндъ лъминъ словодъ дн граждърп, ми съ ле дее де грижъ атъкъ дн привиндъ ачеста къкъ ми а фшматълаи аколо.

§. 29. Къ знд къвжнъ, фъкъре проприетарпс де касъ сеаъ татъ де фамилиъ аре съ дикълче нъ пзмаи филоръ сол, оменп лоръ де касъ, пърцилоръ че локъсекъ дн каса лъ пе лъпъ киръ ми оспедилоръ сол чеа мал таре грице пентрз фокъ ми лъминаре, чн елъ днсъм съ теаргъ дн тоть нотеа днаинте де а се кълка, ми съ се зите пе ла къторе мал алесъ ми пелъла вереле де фокъ, днтрипидъ, ка лъмина ми фокъаъ съ fire clinec вине, сеаъ пъстрате ла знд локъ знде нъ се ноте днтжмла primeдждъ.

§. 30. Totъ къ ачестъ предгрипипе аъ съ се дорте ел ми дн привиндъ ченшел че нъ с'а речитъ децълаъ, каре пентрз мал таре секспитате, тresse съ се версе ла локърп секъре де фокъ.

§. 31. Adeceori с'а ескатъ фокърп дин педгрипреа де къръпипеа зрлоелоръ. Фъкъре проприетарпс де касъ сеаъ татъ де фамилиъ аре дър съ днтрипакъ, ка зрлоеле сеаъ контриле, кътореле ми вереле де фокъ съ се къръдъ дин време дн време ми съ се асекъре дн контра перикълаи де фокъ.

§. 32. Мъспареа зрлоелоръ аре съ се факъ дин зрлоелп релълаи, кончестнади ми ашме дъкъ ком ва афла къ кале дерегъторп ми дъкъ репоръла дн каре се фаче мал мълъ аъ мал пздинъ фокъ,

dik vagy második hétben, s mesterembereknél kik nagy tüzet szükségelnek még minden hétben is.

33. §. A kéményseprők kötelesek, olyan feleket kik vonakodnának kemenczéiket illő időben kitararítani, valamint olyan kemenczéket és kéményeket is, mellyek romlásnak indultak, vagy melyekből más veszély származhatnék, a felsőségnak feljelenteni, [mellyet ha elmulatnának, a támadott kárért felelősséggel tartoznak. E részben tehát ne bízzák magukat legényeikre, hanem vizsgálják meg maguk házáknál figyelmesen a kemenczéket, kéményeket és tüzhelyeket.

34. §. Ellenben a háztulajdonosok és családapák is köteleztetnek olyan kéményseprőket a felsőségnak feljelenteni, kik kötelelességeiket nem teljesítik, igen ritkán s rosszul takarítanak, s teendőiket kötelelességök ellenére nem teljesítik.

35. §. A végett, hogy mind az mi az előbbi §§-ban rendeltetett, annál pontosabban teljesítessék s bármely tüzveszély annál biztosabban kikerültesék, minden kerített és [mező városokban az előjáróság által tüzbiztosok állítandók fel, s netalán a különböző városnegyedek részére is külön illen biztosok nevezendők ki.

Ezek kötelesek egy kőmives, ácsmester s kéményseprő meghívása mellett évenként kétszer, t. i. ősszel és tavasszal a helységben minden házakat eljánni, a kéményeket, kemenczéket és tüzhelyeket jól szemügyre alá venni, azokat, mellyeknek tüzveszélyétől tartani lehetne lehetőleg feljegyezni, olyakat hol minden pillanatban szerencsétlenségtől tarthatni, s halogatásnak hely nem engedethetnek, töstént elszedetni, egyszersmind a háznál találtató tüzoltó eszközöket megsemmisíteni, s végre minden illy tüzveszély ellen tett vizsgálatról az előjárósághoz vagy tanácshoz tudósítást tenni.

II. Tüztámadás mielőbbi felfedezésére szolgáló intézkedések.

36. §. Minthogy azonban minden elővigyázat mellett is tűz támadhat, ennél fogva annak mielőbbi felfedezésére kell további ügyelettel lenni, mire nézve főként az éjjeli és tűzörök tesznek szolgálatot.

Az éjjeli őröknek keményen meg kell hagyni, hogy éjszakának idején a tüzre szemesen vigyázzanak, s nekik szigorú büntetés terhe alatt nyomatatosan meg kell parancsolni, hogy mihelyt veszélyt vesznek észre, töstént lármát üssenek.

Hól éji őrök nincsenek, néhány tűzörök állítandók fel, kikre e köteletség bízandó, s kik e végre a helységben fel s alá járni vagy hol oltani nem lehetne, valamely toronyban ülni köteleztetnek, honnan a helység fölött elnézni s őröködekről minden negyed órában jelt adni tudjanak.

alle vier Wochen, oder alle vierzehn Tage, bei Handwerksleuten, die großes Feuer nöthig haben, auch wohl alle acht Tage geschehen.

§. 33. Die Rauchfangkehrer sind schuldig, jene Parteien, welche sich weigern, ihre Defen und Rauchfänge zur gehörigen Zeit fegen zu lassen, wie auch jene Defen und Rauchfänge, welche schadhast sind, oder bei welchen sonst eine Gefahr vorhanden sein dürfte, der Obrigkeit anzuzeigen; und haben sie, im Fall der Unterlassung, für den entstehenden Schaden zu haften. Sie sollen daher sich in diesem Punkt nicht auf ihre Gesellen verlassen, sondern selbst öfters in den Häusern bei den Defen, Rauchfängen, Herdstätten mit Aufmerksamkeit nachsehen.

§. 34. Hingegen ist die Schuldigkeit der Hausinhaber, und Hausväter, jene Rauchfangkehrer der Obrigkeit anzuzeigen, welche ihre Schuldigkeit nicht thun, zu selten oder zu nachlässig fegen, und sich ihre Verrichtung nicht pflichtgemäß angelegen sein lassen.

§. 35. Damit nun alles, was in vorhergehenden §§. vorgeschrieben ist, um so pünktlicher beobachtet, und alle Feuergefährum so zuverlässiger abgewendet werden möge, sind in allen Städten und Märkten von den Obrigkeiten eigene Feuer-Commisarien aufzustellen, und allenfalls für die verschiedenen Stadtviertel besondere zu bestimmen.

Diese haben sich mit Zuziehung eines Maurer-, Zimmer- und Rauchfangkehrermeisters alle Jahre zweimal, nämlich im Herbst, und im Frühjahr unentgeltlich in alle Häuser des Orts zu begeben, die Rauchfänge, Defen, und Feuerstätte, wohl zu besichtigen, die Feuergefährlichkeiten, so viel möglich anzumerken und diejenigen, wobei augenblicklich ein Unglück zu besorgen stehet, und kein Aufschub stattfindet, auf der Stelle abzuschaffen, zugleich sollen sie die bei den Häusern befindlichen Löschgeräthschaften in Augenschein nehmen, und dann über eine jede solche Feuergefähr-Untersuchung bei der Obrigkeit oder dem Magistrate ihren Bericht abstaten.

II. Anstalten zur baldigen Entdeckung einer entstehenden Feuerbrunst.

§. 36. Da indeffen bei aller Vorsicht dennoch Feuerbrünste entstehen, so ist der weitere Augenmerk auf die baldige Entdeckung derselben zu richten, wozu die Nacht- und Feuerwachen vorzüglich dienen.

Es ist den Nachtwächtern, daß sie Nachts auf das Feuer genau Acht haben, wohl einzuprägen, und ihnen unter Androhung strenger Züchtigung nachdrücklich zu befehlen, daß sie, sobald sie eine Gefahr gewahr werden, sogleich Lärm machen.

Wo es keine Nachtwächter gibt, sind einige Feuerwächter zu bestellen, welche diese Verrichtung auf sich nehmen, und zu dem Ende Nachts im Orte herum gehen, oder wo es sich thun läßt, auf einem Thurme sich aufhalten, den Ort wohl übersehen, und alle Viertelstund ein Zeichen ihrer Wachsamkeit geben.

totă la patru săptămăni, ceată totă la 14 zile, la meserieşii, cari aş trezesc de focă mai mare, decât mi aş toate zilele.

§. 33. őrőreik aş detoria a arăta la cuperitate pe acele őrőri, cari pe lase a li se kərđi kőrőrele mi őrőrele la timpulă ceş, prekm mi pe acele kőrőre aş őrőre, cari cunţ crikate, ceaş la cari c'arş nōte antampla vreo primejdă; nefkandzo ei aचेasta, cunţ respnzetori pentr parva ce c'arş namche. Ama dar ei aş privinda aचेasta n'aş cş ce lase pe spsa sodaliorş, cş kaste aş persōnă adeseori aş kase dăp kőrőre, őrőre mi vetrele de focă.

§. 34. Iar din contră ecte detoria proprietarilor de kase, mi a țăilor de familie, ka cş arate la cuperitate pe aei őrőre, cari n'ăș fak detoria, mărș prea parş aş prea reş mi n'ăș fak trevele lorş dăp km ce kvine.

§. 35. Ka cş ce nōte pzi k ată mal akpată čea ce c'a prescrič aş §§. prevedingi mi ka cş ce nōte dăpșra k ată mal vartocș totă perikălă de focă, aş totă četăile mi őrșmelere aş cş ce amez de ktrș cuperitorș antradincș komisar de focă, special pentr fizkare pșrapr de vetate.

Aचेत्या लंढं क चिने न्हं जिदोर्षि, न्हं लमनारिषि मि न्हं őrőreş aş cş mearg aş totă ană de doze ori, adekș tōmna mi primvora din kacz aş kacz mi cş vicitreş őrőrele, kőrőrele mi vetrele de focă, antemndă znde cunş primejdie de focă, mi pe acele znde ce nōte antampla pe totă minșă o nenorocire, mi nș ce țartș zăvavș, cş le crikre de lokș, totodăp aş cş ce zite mi la znelele de cunș ce ce af.ș ne la kase, mi apoi despre fizkare vicitare de primejdia fokăli cş fakș reporiș la cuperitate aş la maștră.

II. Месаре, кѣм сѣ се оверва маї крѣндѣ фоклѣ че с'арѣ еска.

§. 36. Dar fiindă kș kōtō antrișpea totămi ce naskș fokșri, treze arșkatș privirea maș antkolo km c'arș nōte oserve aчea maș křandș, spre kare skōnș serveskș maș kș ceamș pșzitorș de nōte mi de focă.

Pșzitoriorș de nōte treze vine antkăkă, ka ei nōtea cş aivș mare gripe de focă mi cş li ce porșviackș anrietș, cșt ameninçare de cșramnikș pedeaçș, ka ei, antatș ce vedș o primojdiș, cş fakș alarș.

Znde nș ce af.ș pșzitori de nōte, treze nșmi pșzitori de focă, cari cş lee acșorș mi aчea cș antșvinare, mi spre skōnă aчea cş antvle nōtea prin catș aş cșcș mi aş kocș, ceaş znde ce nōte, cş ce amez antřnș țrňš, de znde cş nōte privi pecte antreğă lokș, mi pe totă pșrapră de őrș cş dăe cemă, kșkș ei prisegiazș.

latik, melly esetben bizonyos távolságokra zsilipeket kell készíteni, hogy szükség idejében a vizet fel-lehessen rokeszteni.

43. §. Hol folyó- patak- és kútvizbeli hiány van, ott lóforószókkal, vizfogókkal s több illyekkel kell a dolgon segíteni, s azok jó karban tartásáról gondoskodni.

44. §. Intézkedni kell hogy szükség esetére mindig álljon igavonó marha készen, s a helységben találtató szekereknek, molnároknak, serfőzőknek, mészárosoknak, majorosoknak s más lovat tartó gazdáknak meghagyandó, hogy azon közönséges kötelezettségen kívül, miszerint égés alkalmával lovaikkal és szekerekkel elé állani tartoznak, még mindig bizonyos számú lovakot is tartsanak váltólagosan az oltó eszközöknek, viznek s más szükségességeknek gyors tovaszállíthatása végett készen.

45. §. Minden háznál tartassék a hiuban, vagy hól az épület gyengesége miatt a hiuban nem lehetne a házkapuja mellett vagy más arra alkalmas helyen vízzel tele töltött kád, melly a végett, hogy szükség esetében vagy a gazda maga mehessen, vagy pedig cselédeit küldhesse tűzoltani, néhány cseberrel és vederral legyen ellátva.

46. §. Nem különben tartozik minden utszakapitányosság illő számú hosszú lajtorjákat, minden ház gazdája tűzhorgot, s fogantyuval ellátott lámpást beszerezni, a végett, hogy azt a ház falára felakaszt-hassa, s éjszakai tűztámadáskor azon utszakot melyeken a tűzoltó eszközöknek s viznek kell elvitetni, kivilágosithassa.

47. §. A nagyobb és jobb házakra nézve a cs. k. kerületi hivatalok határozandják meg, hogy melyik mennyi illyen tűzoltó eszközt pl. bőrvédret, tűzhorgot, csákányokat, vas lapátokat, kézi víz fecskendezőt s. t. i. szerezzen be.

48. §. Ezen kívül minden városok magok, tehát községi költségén kötelesek a hiányzó oltóeszközöket megszerezni. Minden helységnek maga tehetségéhez és nagyságához képest nagyobb vagy kisebbszerű ércz, kerekéken járó vagy rudakon szállítható tűzfecskendezővel, vízfordó szekerekkel s ahhoz tartozókkal, vízfordókkal, magasabb és törpebb tüzi lajtorjakkal, törvasakkal, bőrvédrekkel, lámpákkal s. t. e. kell ellátva lennie.

Ott hol közköltségén illy kiadásokat tenni nem lehetne, vagy hol nem találatnának mesteremberek, kik az ércz tűzfecskendező megromlása esetében, azt kügazítani képesek lennének, nagyobb számú kézi fecskendezők szerzendők be; azonban annak megakadályoztatása végett, nehogy tehetősebb városok, vagyontalanság ürügye alatt illy ércz fecskendezők beszerzését megtagadják, minden ezen rendelet tel-

neu erbaut werden will, ein Wasser vorbei fließe, in welchem Falle von Strecke zu Strecke Schließen anzubringen sein werden, damit das Wasser, wenn es die Umstände erheischen, angeschwemmet werden könne.

§. 43. Wo Mangel an Fluß-, Bach- und Brunnenwasser ist, muß man sich mit Pferdeschwemmen, Cysternen und dergleichen behelfen, und auf derselben Erhaltung bedacht sein.

§. 44. Es ist dafür zu sorgen, daß auf den Fall der Noth immer einiges Vieh zur Hand sei, allenfalls ist den im Orte befindlichen Holzfuhrleuten, Müllern, Bäckern, Brauern, Fleischerhauern, Mairern und wer sonst Pferde hält, zur Pflicht zu machen, daß sie nebst der allgemeinen Schuldigkeit die Pferde bei einem Brande zu stellen, wechselweise immer eigen angeschirrte Pferde bereit halten, um bei Entstehung eines Feuers solche zur Herbeischaffung des Löschgeräths, Wassers, oder was sonst nöthig sein könnte, ohne Verzug gebrauchen zu können.

§. 45. Jedes Bürgerhaus soll auf dem Boden, oder wo es wegen Schwäche der Gebäude auf den Böden nicht thunlich wäre, entweder neben den Hausthoren oder sonst an einem schicklichen Ort einen mit Wasser gefüllten Bodding haben, und um im Falle der Noth entweder selbst zum Löschen zu gehen, oder seine Leute schicken zu können, wenigstens mit einigen Schöpfern und hölzernen Wassereimern versehen sein.

§. 46. So muß auch jede Nachbarschaft eine angemessene Anzahl von Dachleitern, jedes Bürgerhaus aber einen Feuerhaken und eine große Laterne mit einem Haft, an dem sie an die Hausmauer aufgehängt werden könne, sich anschaffen, um, wenn zur Nachtzeit Feuer entsteht, die Gassen, wodurch das Löschgeräth und das Wasser zugeführt werden muß, zu beleuchten.

§. 47. In Ansehung der bessern, und größeren Häuser haben die k. k. Bezirksämter zu bestimmen, wie viel sich jedes an den Löschfordernissen als z. B. an ledernen Wassereimern, an Haken, Krampen, an eisernen Schaufeln, hölzernen Handspritzen, u. dgl. beizuschaffen habe.

§. 48. Außer dem sollen aller Orten durch die Städte und Märkte selbst, mithin auf gemeine Kosten die abgängigen Löschgeräthschaften angeschafft werden. Jeder Ort muß nach Verhältniß seiner Größe und seines Vermögens mit größeren, oder kleineren metallenen Feuerspritzen auf Rädern, oder Traghölzern, mit Wasserwägen und ihrem Zugehör, mit Wasserfässern, mit höhern und niedern Feuerleitern, Feuerhaken, eisernen Schaufeln, Brecheisen, Brandhaken, ledernen Wassereimern, Laternen u. dgl. versehen sein.

Da, wo das gemeine Vermögen solche Auslagen zu bestreiten nicht wohl im Stande ist, oder keine Handwerker vorhanden sind, welche, falls eine derlei metallene Feuerspritze Schaden litte, solche auszubessern im Stande wären, sollen Handspritzen in einer größern Anzahl angeschafft werden; damit aber nicht etwa vermöglichere Städte und Märkte unter dem Vorwand einer

ан кспе днтжмпларе дин поцлатъ дн поцлатъ воръ фї а се ашеза ставїле, ка черандъ дмпреуїлрїрїле, съ се нотъ ставїлї ана.

§. 43. Ынде есте лїпсѣ де апѣ де рѣѣ, де пѣрѣѣ аѣ де фжнтжнѣ, тревѣе съ'мї ажте џменїї кѣ склѣдѣторї де кал, кѣ чїстерне м. а. л. мї съ прокрѣзѣ, ка ачеле съ се афле пѣрѣреа дн старе вїнѣ.

§. 44. Тревѣе пѣртатѣ де грїце, ка пентрѣ каслѣ де невоїе съ се афле пѣрѣреа де дндемѣнѣ пемте вїте, не тџтѣ днтжмпларе днѣѣ тревѣе дндеторѣдї џменїї че карѣ лемне не ла їлрѣрї, мор-рїл, пѣнерїл, верарїл мї вїлѣрсарїл, мѣчеларїл, малерїл мї алдїл кѣрїл цїнѣ кал, ка не лжнѣ овштеаска дндеторїпе де а да калї ла фокѣ, не рѣндѣ съ цїнѣ тџтѣ деазна кѣдї ва кал днхѣмѣдї, ка ескандѣсе зндѣва фокѣ, ачѣла съ се нотъ днтревїнѣа фѣрѣ днтрѣзїере спре кѣрѣреа зпелелорѣ де стїнѣ, а апел мї а орї че лѣкрѣ арѣ чере тревїнѣа.

§. 45. Фїжкарѣ касѣ де четѣдѣанѣ тревѣе съ алѣѣ дн подѣ, сеаѣ знде, пентрѣ слѣвїдїнеа клѣдї-рїлорѣ нѣ с'арѣ нотѣ дн подѣрї, атнчї сеаѣ лжнѣ порцїле касел, сеаѣ ла алѣ локѣ нотрївїѣ, знѣ касѣ днтлѣѣ кѣ апѣ, мї, спре а нотѣ мерѣе омѣлѣ ла днтжмпларе де невоїе сеаѣ дн перѣоцѣ, сеаѣ а трѣмїте не џменїї сеї, тревѣе съ фїѣ провѣзѣѣ чѣлѣ пѣцїнѣ кѣ кѣтева чїѣверо мї ведре де лемнѣ.

§. 46. Тотѣ ама тревѣе съ'мї днсемѣ фїжкарѣ вѣчїнѣтѣе знѣ нѣмерѣ амесѣрѣѣ де скѣрї де коперїше, фїжкарѣ касѣ четѣдѣанѣ знѣ кѣрлїгѣ де фокѣ мї знѣ фелїнарїѣ тѣре кѣ о цѣнтѣ, де карѣ съ се нотѣ атѣрна ла зїдїѣлѣ касел, спре а лѣмїна зїцїеле, кѣндѣ се намче фокѣлѣ нѣнтеа, не знде се карѣ зпелтеле де стїнѣ мї ана.

§. 47. Дн прївїнѣа каселорѣ мал вѣне мї мал марї аѣ съ хотѣраскѣ ч. р. офїцїе де черкѣрї кѣте зпелѣе де стїнѣ арѣ съ'мї днсемѣ фїжкарѣ прѣкѣт: кѣте ведре де пеле пентрѣ апѣ, кѣте кѣрлїѣе, фѣре де трасѣ, лопецї де фѣрѣ, днтпрошкѣїоре сеаѣ тѣлѣмѣе де тѣнѣ, м. а. л.

§. 48. Афѣрѣ де ачѣеа дн тотѣ локѣлѣ съ се днсемѣ дн парїеа четѣдїлорѣ мї а орѣшелелорѣ днѣшїл, ва съ зїкѣ кѣ спѣсе комѣне зпелтеле де стїнѣ че ле лїпсѣскѣ. Фїжкарѣ локѣ арѣ съ фїѣ провѣзѣѣ, дѣлѣ тѣрїтеа мї аверѣа лѣї, кѣ днтпрошкѣїорї сеаѣ тѣлѣмѣе мал марї аѣ мал мїче дн метѣлѣ, пѣсе не рѣте, аѣ не лемне де портѣлѣ, кѣ карѣ де апѣ мї чѣле че се цїнѣ де днселѣе, кѣ вѣсе де апѣ, кѣ скѣрї мал лѣнѣе мї мал скѣрте, кѣрлїѣе де фокѣ, лопецї де фѣрѣ, фѣре де спарїѣ, ведре де пеле пентрѣ апѣ, фелїнарѣ м. а. л.

Ынде аверѣа комѣнѣле нѣ есте дн старѣ а сѣ-фѣрї актѣолѣ де спѣсе, сеаѣ знде нѣ се афлѣ маесїрїл, кѣрї, стѣржандѣсе врео тѣлѣмѣе де ачѣеа де молѣлѣ, съ фїѣ дн старѣ а о пенѣра, тревѣе съ се днсемѣ мал мѣлѣе тѣлѣмѣе де тѣнѣ; дѣр. ка нѣ вѣмѣва четѣдї мї орѣшелее жорѣте, сѣлѣ стѣамѣлѣ, кѣ лѣѣ аверѣе комѣнѣле, съ се рѣтѣргѣ дѣла дн-сѣмарѣа тѣлѣмѣелорѣ де молѣлѣ, тѣте комѣнїѣцїле,

jésítése alóli mentesítést kívánó helységek, tartozának magukat az ille'd cs. k. kerületi hivatalnál jelenteni, melly azokat csak is a tehetetlenség előleges bebizonyosítása után menthétendi fel.

49. §. A városi tanácsok és előjáróságok kötelesek azért haladéktalanul s saját felelősségök terhe alatt arra vigyázni, hogy az alájok rendelt házakban az azokra nézve kiszabott tűzoltó eszközök beszereztessenek s jó állapotba tartassanak.

A városi előjárók kötelezettek minden közönséges év végén, egy a létező tűzoltó eszközökről készült jegyzéket adni be a kerületi hivatalnak, melly aztán a netaláni hiány pótlására nézve intézkedni fog.

50. §. A városok tulajdon tűzoltó eszközei alkalmas, minden időben könnyen hozzáfutható helyeken tartassanak, a város gazdájára vagy más bizalmas emberre bizzassanak, s évenként gyakran megvizsgálándók, a tűzfecskendezők időről időre megkiszérendők, s mi rajtok megromlott volna, löstént kiigazitandó, a viztartókádák, mellyek közül a város házában, tanácsszobák s más nyilvános épületeknél a szükséges szám elhelyeztetendő, kellő időben friss vízzel megtöltendők, s általában gondot kell arra fordítani, hogy valamennyi tűzoltó szerzőmök szükség esetében olly állapotba legyenek, hogy azokat rögtön minden előre való készüllet nélkül azonnal használni lehessen. Azon egyének, kikre ezen tűzoltó eszközök gondoskodás bízott, hibául tulajdonítható hanyagságuk miatt szigoru felelőség alá vonandók, sőt még a tűzoltó eszközök használhatlansága miatt támadott kár pótlására is szoríthatatnak.

51. §. A tűzoltásani gyorsaság és rend főleg azon előleges meghatározástól függ, hogy légyen a kiűtött égés alkalmával mindenkinek meghatározott teendője, úgy hogy minden további rendelkezés nélkül tudja mindenki magától mit kelljen cselekednie, melly okból a tanácsok és előjárók a czéhek és mesteremberek különbsége szerinti felosztáshoz képest rendezzenek el mindent olly móddal, hogy minden osztálynak jelöltessék ki teendője, mellyhez képest némelyek a szükséges dolgoknak, víznek vitelére, a kutaknál vízmerítésre, mások a vészhelyére, a vízfecskendezőkhez, vizcsatornákhöz, tűzlajtorják mellé, más eszközök vitelére, ismét mások az oltás mellé, mentésre, lerontásra, fedélvonnásra s t. illyekre rondeltessenek.

A helységben találtató kömivesek, ácsok, kovácsok, és lakatosmesterek nemkülönbén a kéményseprők különösen utasítandók, hogy mind eszközök

Unvermögenheit die Anschaffung solcher Spritzen von sich ablehnen, haben alle von Befolgung dieser Vorschrift enthoben sein wollenden Gemeinden sich bei dem betreffenden k. k. Bezirksamte zu melden, welches solcher Gemeinden nur nach vorläufigem Befund ihrer Unvermögenheit hiervon zu entheben haben wird.

§. 49. Die Magistrate und Obrigkeiten sollen demnach ohne Verzug, und mit eigener Verantwortung sorgen, daß in den ihnen untergebenen Häusern die Löschgeräthschaften, welche für jedes bestimmt sind, angeschafft und in gutem Stande erhalten werden.

Am Schluffe eines jeden Solar-Jahres haben die Ortsvorstände Verzeichnisse über vorhandene Löschgeräthschaften dem k. k. Bezirksamte vorzulegen, welches sohan, was noch abgängig sein dürfte, nach Umständen nachzuschaffen, die Anleitung geben wird.

§. 50. Die den Städten und Märkten selbst gehörigen Löschgeräthschaften müssen an schicklichen Orten, wo zu allen Stunden leicht zuzukommen ist, aufbewahrt, dem Stadtkämmerer oder sonst vertrauten Leuten hierüber die Aufsicht aufgetragen, und öfters im Jahr darnach gesehen werden, die Spritzen sind von Zeit zu Zeit zu versuchen, und was Schaden gelitten, sogleich auszubessern, die Wasserbodinge, wovon in den Stadtgebäuden, Rathshäusern und andern öffentlichen Gebäuden so viel nöthig unterbracht werden sollen, sind zur gehörigen Zeit mit frischem Wasser zu füllen, und überhaupt ist Sorge zu tragen, daß alle Löschgeräthschaften in jedem Nothfalle in solchem Stande sein, damit sie auf der Stelle, und ohne sie erst zubereiten zu müssen, mit aller Geschwindigkeit gebraucht werden mögen. Diejenigen, welchen die Sorge über die Löschgeräthschaften anvertrauet ist, werden über die ihnen zu Schuld kommenden Vernachlässigungen zur scharfen Verantwortung zu ziehen, auch wohl gar zum Ersatz des durch die Unbrauchbarkeit der Löschgeräthschaften entstandenen Schadens anzuhalten sein.

§. 51. Vorzüglich aber hängt die Geschwindigkeit sowohl, als auch die Ordnung beim Löschen von einer vorläufigen Bestimmung der, jedem zukommenden Verrichtung bei der entstandenen Feuersbrunst ab, so, daß ohne weitere Anstellung oder Anordnung jedermann von selbst wisse, was er zu thun habe, daher sollen die Magistrate und Obrigkeiten durch eine schickliche Eintheilung nach dem Unterschied der Stände und Professionisten alles auf eine solche Art festsetzen, daß einer jeden Gattung ihre Verrichtung zugetheilt werde, und auf diese Weise die einen zur Zufuhr der Erfordernisse, zur Zubringung des Wassers und bei den öffentlichen Brunnen die andern auf dem Rettungspat, einige bei den Spritzen, andere bei den Feuerlöschern, bei den Feuerleitern, bei dem übrigen Geräthe, ferners andere zum Löschen, zum Netzen, zum Abbrechen und Einreißen angewiesen sein.

Insbefondere sind die im Orte befindlichen Maurer, Ziegeldecker, Zimmer-, Schmidt- und Schlossermeister, wie auch die Rauchfangkehrer

карі воръ съ фѣзъ скътите дела планиреа ачелъ прескриптъ, аъ съ се апарте ла респективеле ч. р. офичіе де черкърі, карі пзмаі дъзъ че се воръ конвінче деспре неавереа зпоръ асемене овмті ле воръ скъті дела днсемареа арътаъ.

§. 49. Магістратеа ші сзперіорітъціле аъ съ днпрісіаскъ фъръ днтързіере, сзві пропріа гаранціа, ка дн каселе че ле сзніъ сзвордінате, зпелеле де сіінсѣ, карі сзніъ хотърте пентрѣ фѣзъкаре, съ се днсеме ші консерво дн старе взнъ.

Ла днкереа фѣзъкарі анъ соларе, кані комітъціоръ аъ съ антваръ ч. р. офичіа де черкѣ каталоѣе деспре апарателе де сіінсѣ че се афлъ дн фіндъ, каре апоі ва пне ла кале, ка че аръ маі лпсі, съ се днсеме дъзъ днпреѣзърі ші маі тързіс.

§. 50. Апарателе де сіінсѣ, карі се днъ де четъді ші оръшело, тревзе съ се пъстрезъ ла локърі кзвеніте, знде съ пбтъ откълъ днвла дн фѣзъ оръ, іуспектіонеа песте ачеле съ се дее ла влікъл четъді сеаъ ла алді омент кз днкредінгаре, ші съ се вїтезъ маі адесорі песте анъ, іаъшвело тревзе черкате дн време дн време, ші челе стрїкате съ се дїреаръ де локъ, васеле де апъ, дн карі тревзе съ се амезъ дн едїфіціеле четъді, дн кърділо де сфатъ ші пе ла алте клъдірі пвліче атъе кѣе чере тревзінга, ла тімълъ кзвеніъ аъ съ се днпалъ кз апъ прбснетъ, ші песте тотъ съ се норте де грїде, ка тоте апарателе де сіінсѣ ла касѣ де тревзінгъ съ фѣзъ дн о актѣлс де старе, ка еле съ се пбтъ днтревзінга де локъ, фъръ а се аданта маі днтѣс, кз тбтъ іаъсала. Ачѣа, къроръ ле есте комїсѣ грїеа де апарателе пентрѣ сіінсѣ, воръ фї а се траѣ ла аепрѣ респондере пентрѣ левевїрїле че кадъ асзпръле, ва воръ фї аспїншї ші ла репторчереа паръсел че с'а прїчїнїлї прїн педнтревзінгъ-ціонеа апарателоръ де сіінсѣ.

§. 51. Атѣъ іаъсала, кѣъ ші рандзеала взнъ ла сіінсѣ атарпъ маі алесѣ дела о днпїнте деці-каре дн прївінга лкъррїі че аре съ факъ фѣзїно ла ескареа зніі фокъ, аша дн кѣъ фъръ съ се маі амезъ ші орандзеаскъ, фѣзъ чїно съ шіе де сіно, че аре съ факъ, пентрѣ ачѣа магістратеа ші деперторїеле прїн о днтързіере потрївїтъ дъзъ деосзїреа корпоръціонлоръ ші а професїонїцілоръ съ дефїзъ тоте актѣлс, ка ла фѣзъ каре чеатъ сзї фѣзъ асемнатъ лкърареа, ші дн модълъ ачѣа зніі съ фѣзъ пзмї ла дъчереа челоръ де сіінсѣ, ла кърареа апсі ші пе ла фжнтпеле пвліче, алді ла фокъ, ла скърїле де фокъ, ла челелате апарате, алді іаръшї ла сіінсѣ, ла скърареа де лкъррїі дн фокъ, ла рзмпереа ші траѣрсеа каселоръ дн вевїзлате.)

Ші маі алесѣ ла локълъ знде се афлъ зїдарї, цїгарї, лемнарї, фазрї ші лкърларї прекзт ші зр-лоерї, тревзе повъзїді вїне, кз че зпелте аъ съ се

zökkel jelenjenek meg a tüztámasra, s mire tartásuk magukat készen.

52. §. Hason móddal osszák fel a városi tanácsok tüztámadás esetére magok között már előlegesen a teendőket, s nevezzenek a tüztöltő biztosok mellé, kiknek különben is minden tüztámadáskor jelen kell lenniök, részint maguk közül, részint más polgárokból némelyeket ki, kik az égés alatt rendet tartásnak, a fel s alá járó szekereket rendezzék, s a népet illedelemmel oltásra unszolják. Arra is emberek rendelendők, kik illy alkalommal a tüztámadást tudtul adják, kiket ide tova küldeni, s más illy mellékes teendőkre használni lehessen. A tanácsok és előjárások egyszermind utasítsák törvény-szolgáikat és kapussaikot, hogy illy alkalommal gyanús egyénekre, kiknél tolvajságtól lehetné tartani, figyelmes szemügyeletét fordítsanak, olyakat különösen éjjeli tüztámadás esetében a kapukon ki és be ne engedjenek, s a kapukat zárják be.

A marhát tartó gazdák utasítandók, hogy tüztámadás esetére jelenjenek meg, s marhájuk eltávolításáról és megmentéséről gondoskodjanak. Mind ezen teendők, s az azok véghezvitelére rendelt személyek saját jegyzőkönyvbe igtatandók; részint azért hogy a felosztás feledékenységbe ne menjen, részint pedig azért, hogy a tüztámadás esetében kötelességeiket nem teljesítőket számadásra lehessen vonni.

53. §. Mihelyt tűz- vagy lármajel adatik, kötelességben áll a polgármesternek, fő- vagy városbírónak egyik vagy másik tanácsossal, s a kijelölt tüztöltő biztosokkal a tüztámadás helyére menni, hől hasonlólag minden házgazdának személyesen kell megjelennie, vagy pedig hová kellő erővel bíró személyt köteles vízmerítő vedrekkel, csebrekkel s. t. aff. küldenie.

54. §. A mesteremberek és más arra rendelt személyek kötelesek a szükséges műszerekkel a tűzhez sietni, vagy a nekik az 51-dik §. útmutatásai szerint kijelölt cselekedendők teljesítéséhez, minden késedelem s kérdezősködés nélkül, külsőbeni terhes büntetés bevárása mellett, hozzáfogni, különösen kötelesek azon egyének, kik a közönség városi tüztöltő műszerek, viz s. t. i. vitélőre vannak kirendelve, kitelhető sietséggel lenni, a rontásra vagy bontásra rendelt helyben vagy közelben lakó kömivések, ácsook, kőfaragók, lakatosok, kovácsok szerszámaikkal jelenjenek meg számosan, a kéményseprők is tartoznak minden legényeikkel eldállani.

55. §. Szekeresek s más felok, kik lovakat tartanak, azon egyének kivül kik különben is a tüztöltő műszerek és vízfordására rendelvek, tart-

wohl zu unterrichten, mit welchen Werkzeugen sie sich beim Feuer einzufinden, und wozu sie sich eigentlich bereit zu halten haben.

§. 52. Auf gleiche Art müssen die Magistrate die Geschäfte für den Fall einer Feuerbrunst vorhinein unter sich selbst eintheilen, und nebst den Feuer-Commissären, die ohnehin allezeit bei dem Feuer sich einzufinden müssen, einige theils aus ihrem Mittel, theils aus der übrigen Bürgerschaft benennen, die während des Feuers Ordnung halten, die zu- und abfahrenden Wagen leiten, das Volk zum Löschen, doch mit Bescheidenheit aneifern sollen. Es sind auch eigends Leute zu bestellen, die sich in dergleichen Gelegenheiten zum Feueransagen, zum Hin- und Wiederschicken, und zu andern dergleichen Nebenverrichtungen gebrauchen lassen. Es haben auch die Magistrate, und Obrigkeiten ihren Gerichten-bienern und Thorwächtern die Anleitung zu geben, daß sie auf verdächtige Leute, von denen man den Versuch eines Diebstahls zu befürchten hat, Acht geben, sie besonders zur Nachtzeit während dem Feuer nicht ein und ausgehen lassen, und die Thore gesperrt halten.

Die Viehhalter sind anzuweisen, daß sie bei Entstehung des Feuers zur Hand, und für die Beschaffung und Rettung des Viehes besorgt seien. Alle diese Verrichtungen und die dazu bestimmten Personen sind in ein eigenes Protokoll einzutragen, sowohl damit die Eintheilung nicht in Vergessenheit komme, als auch damit jene, welche zur Zeit des Feuers ihre Schuldigkeit nicht thun, zur Verantwortung gezogen werden können.

§. 53. Wenn nun das Lärm- und Feuerzeichen gegeben wird, soll sich der Bürgermeister, der Stadt- und Marktrichter mit einem oder dem andern Rathsmanne, wie auch die bestellten Feuer-Commissärs zum Feuer begeben, wohin ebenfalls jeder Hausinhaber entweder selbst zu kommen, oder doch jemanden mit hinlänglichen Kräften versehenen, folglich kein Kind oder eine zu betagte Person mit Wassereimern, Schöpfern u. dgl. zu schicken hat.

§. 54. Die Handwerker, oder andere dazu bestimmte Personen haben mit ihren nothwendigen Handwerkszeugen dem Feuer zuzueilen, oder sich zu der jedem von ihnen, nach Anleitung des 51. §. angewiesenen Verrichtung sogleich ohne weitere Anfrage unter Vermeidung der empfindlichsten Strafe wenn sie zu spät kommen, anzustellen, besonders haben sich diejenigen, die zur Herbeischaffung der gemeinen Stadt- und Markt-Geräthschaften, und zur Zufuhr der Wasserladungen bestimmt sind, aller möglichen Eilfertigkeit zu befleißigen, die zum Ab- und Vorbereiten gemeinlich bestimmten Maurer, Zimmerleute, Steinmetze, Schlosser und Schmiede, die im Orte oder in der Nähe wohnen, haben sich mit ihren Werkzeugen zahlreich einzufinden, die Rauchfangkehrer aber mit allen ihren Gesellen zu erscheinen.

§. 55. Fuhrleute und alle Parteien, die Pferde halten, sollen außer jenen, die ohnehin zur Zufuhr des Löscheräths und Wassers eigends

афло ла фокъ ми супе че лъкръ съ стее ел гата.

§. 52. Totă aşă mi magistraturele aș că mi împarte cine dă de mâinile lăcrăriele pentru împărțirea de ună foch, mi pe lângă comisarul pentru foch, care mi făr de aceea trezbe сь се афло пръреа ла фаца локзлѣ, трезбе сь се денѣиакъ зні parte din mizlozлѣ лорѣ, парле динтро четъденѣ, care сьт денързлѣ фокзлѣ сь пръзиакъ ordinea, сь кондзкъ кареле, care мерѣ ми винѣ, не оменѣ сьт дндемне ла стинѣ, днъ к оменѣ. Трезбе пшѣ ми оменѣ дн адинѣ, care сь се днтреvingезъ pentru пълкареа фокзлѣ, pentru пълкалѣ дн коче ми дндоло ми pentru алѣ компиндепѣ де а доза мълѣ. Magistraturele mi депегъторіеле аș сь дее инстръкціоне севиторіорѣ де ждкерторіе ми пръиторіорѣ де не ла порці, ка сь фѣз кз вѣгаро де сеамъ аспра персонеорѣ кз пренъсѣ, де care о теамъ, кз ворѣ черка сь фѣре, не ачесте маѣ алесѣ дн тинаѣ де ноте, пълъ кълдѣ цине фокзлѣ, сь не ле ласе а днтра ми ешѣ ми сь цинъ порціеле днкисе.

Omenii че цинѣ vite, трезбе пшѣ ла кале, ка еѣ дн време де фокъ сь ле айвѣ де дндемнѣ ми сь порте грѣце pentru денърлареа ми скъпареа ачолора. Тоте лăкрăriele ачесте ми персонееле declinate супе ачестеа, аș сь фѣз петрексте днтрнѣ протоколѣ спеціале, ка атѣл днтрărieа сь не де винѣ зитатъ, кѣлѣ ми ка оменѣ care ла тиналѣ фокзлѣ пшѣ факѣ deloria, сь се нолъ траѣе ла респондере.

§. 53. Dănduce semnal de alarmă mi de foch, conczlole, ждделе четъцил ми ждделе тпрѣлѣ де днтрепнѣ кз злѣлѣ сеаѣ алѣлѣ динтро асесорѣ де concilă прекът ми орндзѣцил comisarul de foch аș сь теарѣ ла фокъ, знде фѣкаре proprietaril de касъ есте дндеторѣ а мерѣ сеаѣ дн персонѣ, сеаѣ а трѣмите не цинева провезѣлѣ кз poteril de ажнеѣ, prin зртаре не вѣлеѣ аș врео персонѣ преа вѣтрѣлѣ, кз вадрѣ де аѣл, цѣвѣре, кофе ш. а. л.

§. 54. Meseriiil, сеаѣ алѣ персоне орндзѣте супе ачестеа, аș сь гръзиакъ кз знелтеле лорѣ че ле сѣнтѣ де трезvingѣ ла фокъ, сеаѣ сь се амезѣ ла компиндереа каре дѣлъ компинсѣлѣ §. 51, i с'а асемнаѣ фѣз кърѣла, де локѣ, фърѣ а маѣ фаче днтреваре, не лăнгъ аменѣлареа де чеа маѣ сѣмѣторѣ педванѣ, дѣкъ ворѣ винѣ преа търѣлѣ, маѣ алесѣ care сѣнтѣ менѣцѣ pentru кърăреа апарателорѣ комзне але четъцил аș оршѣлѣлѣ, pentru адъчереа аѣл, аș сь се гръзиакъ кѣлѣ се ноте де таре, зидарѣ, лешнарѣ, петрарѣ, лѣктарѣ ми фазрѣл, care локзескѣ аколо сеаѣ дн вѣчинѣтате, ми сьнтѣ declinaцил pentru рѣтаре ми сьардере, аș сь се афло кз знелтеле лорѣ дн п мерѣ днсемнѣторѣ, iar зр-лолѣпил аș сь фѣз фачѣ кз тоѣл codalil лорѣ.

§. 55. Кърѣшѣл ми алѣ пърѣл care аș кѣл, афарѣ де чеѣ де сьнѣ declinaцил ашме pentru кърăреа апарателорѣ де стинѣ ми а аѣл, din partea

sák lovaikat mindig készen, hogy azokat szükség esetében a fecskendező vagy más ehhez tartozó kivitélőre fordítani lehessen.

56. §. A seborvosnak különös kötelességében állandóan egy segéddel s sebkötő és érvágó műszerekkel a tűz helyszínén megjelenni, hogy azokon, kik az oltásnál netalán megsérülnének, töstént segíthessen.

57. §. A helyben találtató lelkeszségről előre feltétetik, mikép nem csak némely társaiknak kellő műszerekkel a vészhelyére küldése által fognak kötelességeik szerint a szükségben szenvedők segítségére sietni, hanem a többi lakókra nézve is jó példával előre járni.

58. §. A tűzoltáskor minden jelenlevő tartozik az igazgató polgármesternek, város vagy főbirónak, vagy másnak ki rendezésre kijelölt ellenmondás nélkül haladéktalanul engedelmessékedni.

59. §. Azonban ettől is elváratik, hogy midőn az embereket munkára tüzeti, a nyakosokat és elenszegülőket komolyan unszolja, az oltásra használhatatlan személyeket és henye akadályoztató tántogókat félre utasítja, ezen cselekedeteiben éppen úgy mint más intézkedéseiben is kimélettel s illő mérséklettel fog eljárni; egyébiránt tartóztassák el magukat a jelenlevők minden szükségtelen kiabálásától és lármacsapástól.

60. §. Gondoskodni kell miszerint a vízfordásra s oltóeszközök szállítására szükséges ut nyitva maradjon, s éjjel kivilágíttassék, hogy a fel s alá járó szekerek egymásnak útjába ne kerüljenek, a jövetel és menetlre nézve külön utat kell kijelölni, s hogy ott hol lehetséges a vízfordásra rendelt személyek két sorba állíttassanak, mellyek közül egyikben a tele v-drek adassanak közről kézre, a másikban pedig az üresek kerüljenek megtöltés végett ismét vissza, s tehát a szükséges rend mindig fenntartassék.

61. §. Magánál a tűzoltásnál soha sem kell a fecskendőköt a szél ellenébe, hanem annak mentére szegezni. Valamig lakszobában, pinczében, boltban vagy más zárt helyen ég a tűz, azt a körülményekhez képest kézi fecskendőkkel, vizrátöltéssel, netalán az ajtóknak, ablakok s más nyílásoknak földdel, hánntal, trágyával, kövekkel, téglával leendő kitöltésével elfojtani, s annak idő előtt terjedést nem engedni vagy talán szükség nélkül s elhamarkodásból vagy talán mellékes czélból a lerontás vagy bontáshoz igen későn fogni.

62. §. Azon esetben ha a tűz tovább terjedne, s annak nagyobbodását máshént meg nem lehetne akadályoztatni, tekintet nélkül a vezélyben álló házak lefordásához és lerontásához kell fogni.

bestimmt sind, ihrerseits ebenfalls die Pferde in Bereitschaft haben, um im Falle der Noth selbe sogleich zur Löschanstalt oder zu andern dazu gehörigen Fuhrn, stellen zu können.

§. 56. Der Wundarzt hat die besondere Pflicht nebst einem Gesellen mit Bind- und Aderlasswerkzeugen sich einzufinden, damit denjenigen, welche beim Löschen etwa verunglückt werden möchten, gleich die nöthige Hilfe verschafft werden könne.

§. 57. Von der im Orte befindlichen Geistlichkeit versteht man sich, daß sie nicht nur, wie es ihre Schuldigkeit fordert, wenigstens durch Abschiebung einiger ihrer Mitbrüder, und mit ihren Löscheräthschaffen den Nothleidenden zu Hilfe kommen, sondern auch den übrigen Einwohnern mit gutem Beispiel vorzugehen sich bemühen werde.

§. 58. Bei der Feuerlöschanstalt selbst sollen alle Anwesenden dem dirigirenden Bürgermeister, Stadt- und Marktrichter, oder wer sonst als Vorgesetzter gegenwärtig ist, ohne Widerrede, oder Verweilung Gehorsam leisten.

§. 59. Doch erwartet man von demselben, daß er, indem er die Leute zur Arbeit aneifert, die Halsstarrigen und Widerspenstigen mit Ernst antreibt, die zum Löschen unnützen Personen und müßigen ver hinderlichen Zuschauer bei Seite schafft, bei diesen und allen seinen Berichtigungen den Glimpf und die anständige Mäßigung nicht aus den Augen lassen werde; übrigens haben sich alle Anwesende des unnöthigen Geschreies und Lärmens zu enthalten.

§. 60. Es muß Vorsicht getragen werden, daß der Weg zur Zubringung des Wassers, und der Löscheräthe frei bleibe, und zur nächstlichen Zeit beleuchtet sei, daß damit die zu- und abfahrenden Wagen einander keine Hindernisse verursachen, die Wege der Zufuhr und Abfuhr auf verschiedene Seiten angewiesen, daß wo möglich die zum Zureichen des Wassers bestimmte Personen in zwei Reihen gestellet werden und von diesen die eine Reihe die vollen Eimer von Hand zu Hand zureiche, die andere aber die leeren zum Füllen zurückgebe, auf diese Art also immer die nöthige Ordnung erhalten werde.

§. 61. Beim Löschen selbst soll man die Spritzen nicht gegen, sondern nach dem Winde richten. So lange es irgendwo in einem Zimmer, oder Keller, oder Gewölbe, oder sonst einem gesperrten Behältnisse brennet, ist nach Umständen der Sache das Feuer mit Handspritzen, Wasser-Ausgießen, allenfalls durch Verstopfung der Thüren, Fenster, Oeffnungen mit Erde, Asfen, Mist, Steinen, Ziegeln zu dämpfen, und demselben nicht vor der Zeit Luft zu lassen, noch voreilig und ohne Noth, oder auch nicht aus Nebenabsichten zu spät zum Ein- und Niederreißen zu schreiten.

§. 62. Im Falle nämlich das Feuer weiter um sich greifen und die Verbreitung des Brandes nicht leicht mehr auf andere Art gehindert werden könnte, soll man ohne Rücksicht mit dem Ab- und Vorbrechen der bedrohten Häuser vorgehen.

лоръ дикъ съ цинъ каиъ гата, ка ла днтжмларе де неволе де лок съ се ноте, принде ла карла, апаратла де стинс сеа ма аале каре че се цинъ де ачеле.

§. 56. Кирзрглаъ ере дндеториро спевале а се афла дикъ фацъ де днтрепъ къ знъ содале къ апарателе де лератъ ши де словозитъ съпце, ка ла ачела, каръ ла стинцере с'аръ непорочи, съ ли се ноте да де локъ ажаторислаъ тревзингюс.

§. 57. Деспре преоџмеа локале се дцелере де cine, къ ea, нз псмап днъ ксм i чере деретъ ториа, ва съри спре ажаторислаъ челоръ динциџ тръ мигиндъ не къџва дин конфраџи сел, къ апарателе еи дои стинс; џи къ се ва с'или а претерпе челоръ лалџи локситори къ пидъ вьпъ.

§. 58. Ла стинцере тоџи чел че се афлъ де фацъ аъ съ аскъте де консълеле каре дъ дикъ цънеа, саъ де жсделе чельџи аъ алъ тьргълаъ, сеаъ де алълаъ каре екле де фацъ динтре д'р-гълоръ, фъръ а респонде дндърълаъ, ши фъръ днтързиаре.

§. 59. Къ тоџе ачесте се аштеанъ дела ачела, ка елъ днтървтъндъ џменџи ла лъкръ, не чел червикомџи ши неаскълъторџи съ дндемне къ сериоцитате, не персџеле че нз тревескъ ла стинс, не привиториџи чел лешџи ши днтредекъторџи съ део ла џпарто, ла ачесте ши ла тоџе лъкръџи ле лџи съ нз пердъ дин ведере делкатеџа ши къмътълаъ къџингюс; де алтминте тоџи чел де фацъ аъ съ се контениаскъ дела с'пигареа ши ларша петревикъ.

§. 60. Тръвзе днтрџитъ, ка држмлаъ нентре адъсълъ апеџи ши алъ апарателоръ де стинс съ ретънъ словодъ, ши дн тимъ де ноте съ фъ имъ минатъ, ка кареле, че винъ дн свсџи ши дн жосъ, съ нз се днтредечъ знълъ де алълаъ, кареле че меръ ши винъ съ се дндренте не пьрџи деоселите; ка знде се ноте, персџеле менџе нентре днтиндереа васелоръ къ апъ, съ се ашезъ дн доџе ширџи ши дин ачесте знъ ширъ съ део дин тьнъ ведреле челе пине, лар челалатъ не челе голе сп, џ днтплере, ши дн модълаъ ачесте съ се пьстрезъ пьрпреа ordinea тревзингюс.

§. 61. Ла стинс тьлмъеле съ нз се дндренте дн потрива вантълаъ, џи днъ елъ. Пъвъ калд арде дн вреџ касъ, пџфниџъ селъ волъ, с аъ дн орџи че локъ диксџ, фоклаъ, днъ днтреџитри тревсе домолитъ къ тьлмъеле де тьнъ, къ тьрпаре де апъ, дар не тоџе днтжмларе а, къ асџвареа зшо лоръ, а ферестрелоръ, гьрџилоръ къ пьмъантъ, глџе, гсполъ, петрџи, къръмидъ ши съ нз i се ласе арџ днтинте де време, пџџи съ се пьшаскъ преа де тимърџи ши фъръ тревзинџъ, аъ преа тьрзџи, дин спокърџи селъндарџи, ла рьмџереа ши траџереа жосъ.

§. 62. Ла днтжмларе адекъ, къндъ, фоклаъ с'аръ днтинџе маџ де парте ши лъџреа лџи нз с'аръ нотџ днтредекъ аалфелъ, аснџџи тревсе р-nte ши трасе жосъ каселе амерџиџае, фъ, тьрџинџъ.

63. §. Azok, kiknek házaik a tűzoltás alkalmával lerontatak, jogositvák a valósággal leégettek előjogaiból és kedvezményeiből részesülhetni, s ha házaik lefedése és lerontása által az egész helység megmentetett volna, vagy más illyenszerű kedvező körülmények jöttek volna közbe, a tulajdonos javára különösen ahhoz mért kárpótlás indítványozandó, melly kárpótlásra különösen csak azok fognak arányszerű összegekkel közrejárulni, kiknek házaik vagy más tulajdonuk a lerontás következtében megmentetett.

IV. Intézkedések a tűz eloltása után támadható káros következtetések elhárítására.

61. §. A tűz eloltása után az oltóknak és oltószereknek adlig, míg az oltást vezelő egyének szükségeseznek tartják, az égés helyén kell maradniok; tehát az előjáróság engedelmé nélkül senki se távozzék el.

65. §. Miután o'ltatott a tűz, szigoruan kell arra vigyázni, nehogy valamely omlás alatt rejlő parázs újra tüzet támasszon, melly okból az égés helyét mind addig kell vízzel öntözni, míg teljesen kihült, nagyobb elővigyázat kedviért még saját örökét is kell azon helyen hagyni, kik a netalán újból felgerjedő tüzre szomgyelettal legyenek.

66. §. Midőn végre a tűzveszély teljesen megszűnt, minden városi oltószerek egy helyre hordandók össze, s az egyes egyéneket is visszazolgáltatandók; mellyre nézve minden illyen műszerek látható megkülönböztetési jeggyel jegyeztesse meg. A tűzoltó műszereken megromlott részeket mihamarább ki kell igazíttatni, a teljesen elromlottak helyett pedig másokat szerezni.

67. §. Illy szerencsétlen történet után mindjárt más nap a kerületi hivatalhoz körülményes tudósítás teendő. Melly okból a hatóság haladék nélkül tudja ki, mi okból támadt volt a tűz, hogy az, ki hanyagságból adott volna okot arra, megbüntettethessek.

68. §. Ha valaki merészkednék a tűzoltó műszerek közül valamit elcsavartani, pajkosságból elrontani vagy tudva eladni vagy megvenni, egyiránt törvényes büntetés alá vetendő.

69. §. Végre azok, kik az emberiséget annyira lovelléznék, hogy a veszélyből kiteit, vagy megmentett javakból valamit ellopnának, vagy az illy szörös veszélyben reájok bizott dolgokat eltagadnák, mint legbűnösebb tolvajok a büntető törvények értelmében büntetendők.

70. §. Ellenben azok, kik az oltáskor különös szolgálatajuk által kiün'ették magukat, közönséges

§. 63. Diejenigen, deren Häuser durch die Löschanstalt abgedeckt, oder niedergerissen worden sind, haben alle Vorrechte und Begünstigungen der wirklichen Abbrändler zu genießen, und wenn durch die Abdeckung oder Einreißung ihrer Häuser der ganze Ort gerettet worden ist, oder dergleichen eigene vortheilhafte Umstände eintreten, so hat man auf eine besondere angemessene Vergütung für die Eigenthümer den Antrag zu machen, zu welcher Entschädigung hauptsächlich jene verhältnismäßig beizutragen haben werden, deren Häuser und Geräthschaften durch das Abbrechen gerettet worden sind.

IV. Vorkehrungen zur Abwendung schädlicher Folgen nach gelöschtem Feuer.

§. 64. Nach gelöschtem Feuer haben Löscher und Löschergeräth noch so lang auf der Brandstätte zu bleiben, als es diejenigen, welche die Löschanstalt leiten, zuträglich finden werden. Es soll sich also Niemand ohne Erlaubniß der Obrigkeit wegbegeben.

§. 65. Wenn der Brand aufgehört, ist genau Aufsicht zu tragen, daß nicht durch irgend eine unter dem Schutt verborgene Glut neuerdings Feuer entstehe. Daher die Brandstätte bis zur gänzlichen Auskühlung noch beständig mit Wasser begossen werden muß, die Vorsicht fordert sogar eigene Wächter auf dem Plage zu lassen, welche auf das etwa neu aufblühende Feuer zu sehen haben.

§. 66. Wenn endlich die Feuergefährdung ganz vorüber ist, müssen alle Löschergeräthschaften auf einen Platz zusammen getragen, die der Stadt oder dem Markte angehören, abgesondert und dann auch jedem Privateigenthümer das Seinige zurück gestellet werden; zu welchem Ende dann alle solche Geräthschaften mit einem kenntbaren und unterscheidenden Zeichen bezeichnet sein müssen. Die Ausbesserung und Nachschaffung dessen, was an dem Löschergeräthe verborben worden, oder gänzlich zu Grunde gegangen ist, soll bald möglichst besorgt werden.

§. 67. Gleich den Tag nach einer so unglücklichen Begebenheit muß die umständliche Anzeige an das Bezirksamt geschehen. Daher hat die Behörde unverzüglich zu untersuchen, wodurch das Feuer entstanden ist, um Diejenigen, welche durch Fahrlässigkeit dazu Gelegenheit gegeben hätten, zur Strafe zu ziehen.

§. 68. Sollte Jemand sich unterfangen, etwas von den Löschergeräthschaften sich zuzueignen, muthwillig zu verderben, oder wohl wissentlich zu verkaufen, oder zu kaufen, der hat eine gleiche gerichtliche Büchigung zu erwarten.

§. 69. Diejenigen endlich, welche die Unmenschlichkeit hätten, etwas von der Gefahr ausgefegten, oder geretteten Sachen zu entwenden, oder das ihnen in so dringender Noth Anvertraute abzulugnen, sind mit der größten Schärfe als die sträflichsten Diebe nach den Strafgesetzen zu behandeln.

§. 70. Hingegen sind die, welche sich bei dem Löschen durch besondere Dienste hervorge-

§. 63. Ачела, але къроръ касе се дескопериръ, аз трасеръ жосъ prin ашезъмантълъ де стинсъ, аз съ фъ къ тоте дрептъриле ми фовореле челоръ дп'радверъ арми, ми дакъ prin дескопериреа аз традереа жосъ а каселоръ лоръ с'а скълатъ тоте комитатеа, саъ дакъ воръ фъ асемеа дпирепърри фаворитрие, трезе фъкътъ пролентълъ пентръ о деосевитъ ревоуфикаре къвенитъ пентръ проуриетари, лараре десдъмаре воръ авеа а контривзи дпъ пропуритне ма къ сеамъ ачела, але къроръ касе ми акарете се скъларъ prin стрикаре.

IV. Месъреде пентръ дпкърпърареа релелоръ зртърри дпъ потолереа фокълъ.

§. 64. Дпъ стиндереа фокълъ, стингтори ми апарателе де стинсъ аз съ маъ ретълъ аколо по локъ пълъ кънд ли се на ведео къ кале ла чел чо кондсеръ стиндереа. Ниме даръ съ къ се денгртезъ фъръ конческъаа дерегторие сепериори.

§. 65. Дпъ че а дпчетатъ а арде, трезе пъзитъ къ скъмпътате, ка къ къмба съ се паскъ де поъ фокъ дп кървни аскънми сьт рине. Де ачела рине.ле трезе хдате дптр'на къ алъ, пълъ къндъ се ръческъ де тоте, предпуритереа чере, ка съ ретълъ пъзиторъ ла фаца локълъ, каръ съ касте дпъ фокълъ че с'аръ арига де поъ.

§. 66. Дпъ че дп зртър трекъ тоте примедиа де фокъ, тоте апарателе де стиндереа трезе адснате ла зпъ локъ, челе че се цинъ де четате аз де оръшълъ съ се каре ла локълъ лоръ ми чело а ле оменлоръ привади съ ли се део дпдърпъл; спре каре сконъ тоте апарателе ачеле аз съ фъ провеzte къ зпъ семнъ деосевитъ, спре а се пото къпоще. Реноироа ми фачереа дп поъ а ле ачелора, каръ се стрикаръ аз се нимичиръ де тоте, трезе съ се пълъ ла кале кълъ се поте маъ къркъндъ.

§. 67. Дп зюа зртъртори дпъ о асемеаа неферитъ дпкъмпарео трезе съ се факъ зртаро не ларъ ла офитълъ де черкъ. Де ачела дерегториа аре съ чорчетезъ фъръ дпързиаре, дп че с'а ескатъ фокълъ, ка не ачела, каръ prin левовире аз дакъ окаскъне ла ачела, съ'и потъ сьвкъно ла педансъ.

§. 68. Дпдърснндъ чинева а'ми дпсшъи чева дп апарателе пентръ стиндере, не ачеле а ле стрика дп ретате, саъ кларъ а ле винде къ вола, сеаъ але къмпъра, зпълъ ка ачела аре съ ашенте о асемеаа педансъ ждесътореекъ.

§. 69. Дп зртър ачела, каръ аръ авеа овръзни чиа а дпстрънаа чева дп лъкръриле есаъсе примедиди, аз скълате де фокъ, сеаъ а денера чева дп лъкръриле че ли с'аъ дакъ пентръ пьстраре дп о левово'е атъл де маре, аз съ се педенциаскъ къ чеа маъ маре асприма ка чел маъ винавади фспри, дпъ ледиле пенаал.

§. 70. Дп контра ачела, каръ ла стиндере с'аз деосевитъ prin сеприде специал, аз съ фъ ретъне-

felszerkentés végett nyilvánosan megjutalmazandók. Jelezen azoknak kik a polgármesternek vagy városbírónak vagy a helybeli előjárásnak a kiűtött tüzről első jelentést tesznek 1 frt., annak ki az első szekér vizet vitte a tűzhez 1 fr. 30 kr. ki a másodikot 1 frt., a kéményseprőnek ki kéményki-gyulás esetében első bujta meg a kéményt 2 frt., ki másodikban 1 frt szolgáltatandó ki a város ma-jorsági pénztárából.

71. §. A város majorsági pénztárából az oltás alkalmával tett szükséges költségeket azon házgaz-dája tartozik megfordítani, kinek magának vagy la-kóinak vigyázatlansága vagy hanyagsága oka a tűz-támadásnak, fenn maradván ennek azon való kere-ete, a kire valósággal reá bizonyosodik hogy a tűzkiűtést okozta, előbb mindazáltal az iránt egye-nes meghatározásnak s mérsékelt ítéletnek kelleitvén hozatnia.

72. §. Hogy pedig a tűzoltó biztosok más jelen lévőktől megismertessenek, s azok iránt a dolgozó osztálybeliek engedelmességgel viseltessenek, a tűz-oltó biztosok magokat másoktól egy kalapjokra kö-tött veresfejér színű szalaggal különböztessék meg, tűzjelszalagokat tehát tűztámadás alkalmával a tűz-oltó biztosokon kívül senki se viseljen sem pedig lóháton ottan megne jelenjék, különben letartóztat-landó és megbüntetendő.

73. §. Szomszédolt városok önkéntesen nyujt-sanak egymásnak segédelmet, s e végre ne várják be más felsőbbek rendeletét.

74. §. A végett, hogy a fő és altűzoltóbizto-soknak, s az 51 §. szerint tűzoltás céljából meg-határozandó teendői a mestérembereknek feledekeny-ségbe ne merüljenek, s azokat kötelességeik elha-nyagolása esetében számadásra leheessen vonni, az erre kijelölt személyek teendőikkel együtt egy sa-át erre szánt jegyzőkönyvbe íttatandók.

75. §. Egyébiránt a mesterembereknek a tűz-támadás esetébeni teendői s a tűzoltó műszerek tartáshelyéről szóló toldalék minden czéhnél ne-gyedévenként felolvastatandó, hogy azok már előre tudhassák, hogy a tűzoltó műszereket honnan ve-hessék elő, s égés alkalmával mit cselekedjenek.

Herczeg Schwarzenberg Károly s. k.
Altábornagy.

19. szám.

Hirdetménye

a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki februar 16-ról, az 1853-dik plán-tálási évre szóló dohánytermesztési enged-ményekérti kérvények benyújtási határidejé-nek megnyujtása iránt.

A magas cs. k. pénzügyi ministerium f. év ja-

than haben, zu allgemeiner Aufmunterung öffent-lich zu belohnen. Benanntlich soll denen, welche dem Stadt- oder Marktrichter, oder der im Orte befindlichen Obrigkeit die erste Nachricht von entstandenem Feuer gebracht haben 1 fl., dem- jenigen, welcher die erste Wasserladung zum Feuer geliefert hat 1 fl. 30 fr., dem, der die zweite gebracht 1 fl., dem Rauchfangkehrer, der, wenn im Rauchfang Feuer entstanden ist, denselben am ersten geschlossen hat 2 fl. und demjenigen, der solchen am zweiten geschlossen hat 1 fl. aus dem Stadt- oder Markt-Allodialfond gereicht werden.

§. 71. Die Allodialcassa aber hat dieser und anderer durch die Löschanstalt veranlaßten noth- wendigen Kosten wegen, sich an den Hausinha- ber, durch dessen oder seiner Einwohner Schuld und Nachlässigkeit das Feuer entstanden ist, zu erholen; doch bleibt diesen das Recht der Wie- derforderung gegen denjenigen, welchem eigent- lich die Entstehung der Feuersbrunst zur Last gelegt werden kann, nach vorhergegangener billi- ger Bestimmung und Mäßigung vorbehalten.

§. 72. Damit aber die Feuercommissärs von den übrigen Anwesenden unterschieden, und sel- ben von der arbeitenden Classe alle Folgsamkeit geleistet werde; so haben sich die Feuercommis- särs von den übrigen Anwesenden mit einer weiß und rothen Masche auf dem Hut zu un- terscheiden, Feuermasken soll daher bei entstan- denem Feuer außer den Feuercommissären Nie- mand tragen, noch dabei zu Pferd erscheinen, widrigenfalls arretirt und bestraft werden.

§. 73. Die benachbarten Städte und Märkte haben einander von sich selbst die augenblickliche Hilfe zu leisten, und sich dazu keineswegs durch Aufträge höherer Personen auffordern zu lassen.

§. 74. Um aber die Eintheilung der Ober- und Unter-Feuercommissäre, wie auch der zu Folge des 51. §. zu bestimmenden Berrichtun- gen der Handwerksleute, so zum Feuerlöschten be- stimmt sind, nicht in Vergessenheit kommen zu lassen, und solche bei Unterlassung ihrer Schul- digkeit zur Verantwortung ziehen zu können; so werden die dazu bestimmten Personen sammt ihren Berrichtungen in ein eigenes Protokoll eingetragen.

§. 75. Uebrigens sind die Berrichtungen der Handwerksleute bei dem Feuer sammt dem An- hang der aufbewahrten Löschgeräthschaften jeder Junft alle Vierteljahr vorzulesen, damit selbe auf solche Art schon vorläufig wissen, wo sie die Löschgeräthschaften abzuholen, und was sie bei dem Feuer zu verrichten haben.

Carl Fürst zu Schwarzenberg m. p.
f. m. e.

Nr. 19.

Rundmachung

des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 16. Februar 1853, betreffend die Fristverlänge- rung zur Ueberreichung des Ansuchens um La- babau-Lizenzen für das Pflanzungsjahr 1853.

Das hohe k. k. Finanzministerium hat sich

pagi din puzlik spre ovsteacki dnvzvrtare. Anzno la cel ce adsc mal antels scirea despre fok la zdelo cetviti ad val tkrglati, ceaz la deper- toria sneriore ce ce afl akolo, cu li ce deo kzo 1 fl. la cel ce a dsc antela vadp de an la fok 1 fl. 30 kr., la ad doile 1 fl., la z- lolerlati, kapo dekmva sa eska foklati dn vroz, sa vkrati mal antel dn el, 2 fl. Iar la cel de ad doile 1 fl. din fondlati alo diale ad cetatei ad ad ozstlati.

§. 71. Iar kasa alo diale are cu ce desprz- viackz pentrz acetie mi ale sncce pricinute prin mesrele de cincre de la propriet rlat de k- cz prin a kprz, ceaz a omenlorz cel vinz mi lene- vire sa eska foklati; remanzndze mi acetora drentlati ace dectmna dela acetia, kapo portz vina eskr I foklati, te lzuz o mesarz drcantz mi kmptz ce are a ce lzi dn pr. vinda acetia

§. 72. Anz ka komisaril de fok cu ce deo- seviasckz de celalul emeni, mi ka acetora cu li ce deo azklare din parte klacel lkprlorz; az cu ce dectingz de celalul emeni ce szntz de fagz prin o kok rdz alz mi romz ne plariz; de acetia kokarde de fok afarz de komica I n'are vole cu porie nimene, nici cu ce arato klare la faga foklati.

§. 73. Cetvilo mi orasole bevine az cu ml. deo azstoriz dnprzlati fuz dnvzriare, mi cu n'amente a fi provokate spre acetia prin persone mal palte.

§. 74. Dar ka dnvzriarea de komisaril mi szvikomisaril de fok mi a lkprlorz kapl dnz §. 51 az cu ce dectine pentrz meserieil, kapl szntz meniul pentrz cincrea foklati, cu nz ce deo zizrel, mi ka acetia, ne plinindmi deper- toria, cu ce no z trze la respnzdero, personele dectinate spre acetia, de dnprzlati kz lkprlorz lorz, ce vorz petroce la znz protokolaz decesit.

§. 75. De altm nto lkprlorz meserieilorz la fok de dnprzlati kz loklati pentrz pzvrtarea apa- ratelorz de cinz az cu fz vitie fizvrel korpo- rzlati cez cex la totz prparlati de ad, na acetia cu scie dnz dnainte, de znde cu lee znlat- tele cez aparatole de cinz mi ce az cu fok la fok.

Principale Karol de Schwarzenberg m. p.,
f. m. e.

Nr. 19.

Puzlikarea

gzberzlorlati c. p. militarz mi vitie din 16. Febr. 1853, atingloriz de pro. dnvzriarea terminlati spre ashterpea netiznlorz pentrz lincure de a planta tkvat dn anaz de plantzune 1853.

Anzlatz ministeris c. p. de finande dn kon-

Januar 18-ről 1840/66 sz. a. kelt kibocsátványánál fogva, az 1853-diki plántálási évről nézve, az 1850-november 29-ről kelt dohányegyedárussági rendtartás 30 §-ban (birod. törv. lap CLVIII. dar.), a dohánytermesztési engedélyekérti kérvények benyújthatására, a plántálási évet megelőző november hó végerő tüzdött határidőt april hó végeig, továbbá az említett dohányegyedárussági rendtartás 36 §-ban annak bejelentésére, ha ezen engedély használata nem szándékoztunk, a plántálási év april 15-kére tüzdött határnapot junius 15-kéig határozta megnyújtandónak.

Ezen magas engedély az innen mult hó 5-ről 198/15 sz. a. kelt hirdetményrei vonatkozással (lásd 1853-beli országos kormánylap II-dik oszt. I. dar. 6. sz.) köztulatra juttatik.

Herczeg Schwarzenberg Károly, s. k.
Altábornagy.

gemäß Erlasses vom 18. Januar d. J. Zahl 1840/66 bestimmt gefunden, für das Pflanzungsjahr 1853, den im §. 30 der Tabakmonopolis-Ordnung vom 29. Nov. 1850 (Reichsgesetzblatt CLVIII) bis Ende des dem Pflanzungsjahre vorhergehenden Monats November vorgeschriebenen Termin, zur Ueberreichung des Ansuchens um Tabakbau-Lizenzen, bis Ende April, dann den in §. 36 der erwähnten Monopolis-Ordnung zur Anzeige, wenn von dieser Lizenz kein Gebrauch gemacht wird, bis 15. April des Pflanzungsjahres festgesetzten Termine bis 15. Juni zu erstrecken.

Dieses hohe Zugeständniß wird mit Bezug auf die hierortige Kundmachung vom 5. v. M. Zahl 198/15 (enthalten im Landesregierungsblatte für 1853, Stück I, Abtheilung II, No. 6) zur allgemeinen Kenntniß gebracht.

Carl Fürst zu Schwarzenberg m. p.
F. M. E.

Формитате къ депетъла дин 18. Јануари а. к., Нр. 1840/66, аѣл къ кале а пролзнци, пентр анэлъ де плантаѣне 1853, терминълъ, прескриѣ дн §. 30 алъ ординеи монополълзи де тѣвкъ дела 29. Ноомвре 1850, (въл. имп. CLVIII) пълъ ла сѣжршилълз лънеи лъи Ноемвре, че претерре ла анълъ де плантаѣне, спре амтерпереа петиѣнигорѣ пентр лимпиделе де а планта тѣвкъ, пълъ ла сѣжршилълз лъи Априле, апои пе челъ преѣинѣ дн §. 36, алъ поменитеи ордине де монополълз тѣвкълзи, пентр арълареа, кънд де ачеастъ лимпдъ пе се фаче днтревингаре, пълъ ла 15. Априле алъ анълзи де плантаѣне, алъ сстинде пълъ ла 15. Јуниъ.

Ачеастъ преа пналъ копчелъне, дн лертъръ къ пълъкаѣнеа де аѣи дин 5 але тректелъ лън, Нр. 198/15, (копринѣ дн въл. гъвер. прав. пентр 1853, тъл. I, сеп. а II, Нр. 6) се адъче ла пълъкъ къпомѣиндъ.

Principale Karol de Schwarzenberg m. p.,
F. M. E.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tartalom-Jegyzéke

az Erdély nagyfejedelemség számára 1853. januar, februar és marczius havaiban kiadott országos kormánylap II-dik osztályában foglalt daraboknak.

I-ső darab, kiadatott 1853 januar 31-kén.

	Lap
1. szám Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1852-diki december 18-ról, községek, egyházak, alapítványok és javadalmak ingatlan, járadékot biztosító javainak birtoktótli illetékegyenérték kiszabását illető értelmű határozatokkal	3
2. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1852-diki december 20-ról, a Siegel Józsefnek 1815 október 27-kén új nomű kártyák feltalálásáért adott kizárólagos szabadalomnak meghosszabbítása iránt	3
3. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1852-diki december 25-ről, mely szerint Szeben vidékében a vég hagyomány, árvai és gonlnoki ügyekre nézve fenálló intézvények és szabályok bizonyos megszorításokkal további rendeletig érvénybe maradnak	4
4. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1852-diki december 29-ről, Mayer János Keresztély vegykém részére, mindennemű gyertya és szappangyártásbani egyszerű eljárás feltalálására adott szabadalomnak meghosszabbítása iránt	5
5. „ Rendelete a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1852-diki december 31-ről, a közigazgatási hatóságoknak sajtóügyekbeni illetősége iránt	5
6. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki januar 5-ről, dohánytermesztési engedményekérti kérvényeknek 1853-dik évre a dohánybeváltási bizottmányoknál benyújthatása iránt	6
7. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki januar 8-ről, mely az 1853-dik évi ujonczozásra nézve némi utólagos határozványokat tartalmaz	7
8. „ Rendelete a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki januar 12-ről, mellynél fogva az ujonczozás előli szökevényekre s azok büntársaira szabandó pénz- és fogságbüntetések iránti határozványok kezelése újbol emlékezeibe hozatnak	8

II. darab, kiadatott 1853 februar 26-kán.

9. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1852-diki januar 15-ről, mellynél fogva mindennemű gőzkazánok szétrepedési veszélye ellen biztonsági módszerek rendeltetnek	12
10. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki januar 10-ről, a sofiai cs. alkonsulsnagnak a konstantinápolyi cs. főkonszáság alá rendeltetése iránt	26
11. „ Rendelete a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki januar 19-ről, községi rovatok feljegyzésére szolgáló könyvek behozatála iránt	26
12. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki januar 24-ről, ingatlan dolog fötulajdonossága után fizetendő illetékegyenértéket illető utólagos határozványok iránt	31
13. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki februar 1-ről, a közönséges dohánynak ezen napon kezdődő árfelemelése s az olcsóbb dohány árulására nézve előlegeesen kijelelt határszéli vidék tárgyában	31
14. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki februar 1-ről, az iránt, hogy a pénzbeni megváltási hátrahagyása mellett természeti szállásokban elhelyezett csendőr törzs- és főtisztek részére szolgálta andó istálló felszerelési és világítási költségek országos közrejárulás utján hordozandók	30

III. darab, kiadatott 1853 marczius 31-kén.

15. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki februar 7-ről, az iránt, hogy a dohánytermesztés bejelentésére kitűzött határnap az új irmódu naptár szerint értendő	39
16. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki februar 8-ről, azon illetékek számvitelo iránt, mellyek csendőrségnek ellenszegülő adókötelezetek elleni segedelműlvétele alkalmával ez utóbbiakon felveendők	38
17. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki februar 10-ről, a lombard-velencei királyság használatára szánt árúknak beviteli megvámozása iránt	39
18. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki februar 10-ről, melly által a kerített és mezővátosokat illető 1788. június 26-ról kelt tűzoltási rendtartás újra kihirdettetik	40
19. „ Hirdetménye a cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1853-diki februar 15-ről, az 1853-dik plántátsási évre szoló dohánytermesztési engedményekérti kérvények benyujtási határidejének megajujtása iránt	51

Inhalts-Register

der in den Monaten Januar, Februar und März 1853 ausgegebenen Stücke der II. Abtheilung des Landes-
Regierungs-Blattes für das Großfürstenthum Siebenbürgen.

I. Stück ausgegeben am 31. Januar 1853.

No.		Seite
1	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 18. December 1852, mit erläuternden Bestimmungen, hinsichtlich der Bemessung des Gebühren-Äquivalents von dem Besitze unbeweglicher eine Rente gewährenden Güter der Gemeinden, Kirchen, Stiftungen und Benefizien	2
2	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 20. December 1852, wegen Verlängerung des dem Joseph Siegel am 27. October 1845 ertheilten ausschließenden Privilegiums, auf die Erfindung einer neuen Art Spielfarten	3
3	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 25. December 1852, daß die im Hermannstädter Districte bezüglich der Verlassenschafts-, Pupillar- und Curatels-Angelegenheiten bestehenden Einrichtungen und Normen unter gewissen Beschränkungen bis auf weitere Verfügung in Wirksamkeit zu bleiben haben	4
4	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 29. December 1852, über die Verlängerung des dem Chemiker Johann Baptist Mayer ertheilten Privilegiums, auf eine Erfindung, Kerzen und Seife aller Gattungen auf einfache Weise zu fabriciren	5
5	Verordnung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 31. December 1852, betreffend die Zuständigkeit der politischen Behörden in Pressangelegenheiten	5
6	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 5. Januar 1853, betreffend die Bewilligung zur Einbringung der Gesuche um Tabakbau-Lizenzen für 1853 bei den Tabakeinköpfung-Commissionen	6
7	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 8. Januar 1853, enthaltend einige Nachtragsbestimmungen für die Rekrutirung für das Jahr 1853	7
8	Verordnung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 12. Januar 1853, womit die Handhabung der Bestimmungen, bezüglich der Geld- oder Arreststrafen gegen Rekrutirungsfüchlinge und deren Mitschuldige erneuert eingeschärft wird	8

II. Stück ausgegeben am 26. Februar 1853.

9	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 15. Januar 1853, womit die Sicherheitsmaßregeln gegen die Gefahr der Explosion bei Dampfkesseln aller Art bekannt gemacht werden	12
10	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 10. Januar 1853, betreffend die Unterordnung des k. Vice-Consulats zu Sofia unter das k. General-Consulat zu Constantinopel	26
11	Verordnung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 19. Januar 1853, wegen Einführung von Vormerkbüchern für Gemeinde-Auflagen	26
12	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 24. Januar 1853, betreffend die nachträgliche Bestimmung über die Verpflichtung zur Entrichtung des Gebühren-Äquivalents von dem Obereigenthume einer unbeweglichen Sache	31
13	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 1. Februar 1853, über die mit diesem Tage beginnende Preiserhöhung des ordinären Rauchtabaks, und über den vorläufig ausgemittelten Gränzbezirk zum Verschleisse des billigeren Rauchtabaks	31
14	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 1. Februar 1853, daß die Auslagen für die Beschaffung der Stalleinrichtung und Stallbeleuchtung bei den, gegen Zurücklassung des Geldrestitutums in Naturalquartieren untergebrachten Gensd'armerie Stabs- und Ober-Offizieren von der betreffenden Gemeinde zu bestreiten sind	36

III. Stück ausgegeben am 31. März 1853.

15	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 7. Februar 1853, daß, aus Anlaß der Anmeldungen zum Tabakbau, in den dießfalls kundgemachten Terminen immer der Kalender neuen Styls zu gelten habe	38
16	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 8. Februar 1853, über die Berechnungsart derjenigen Gebühren, welche bei Verwendung der Gensd'armerie zur Assistenzeleistung gegen renitente Steuerpflichtige von diesen einzuhellen sind	38
17	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 10. Februar 1853, betreffend die Eingang-Verzollung der zum Verbrauche für das lombardisch-venetianische Königreich bestimmten Waaren	39
18	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 10. Februar 1853, womit die Bestimmungen der Feuerlösch-Ordnung vom 26. Juni 1788 für Städte und Märkte republicirt werden	40
19	Rundmachung des k. k. Militär- und Civil-Gouverneurs vom 16. Februar 1853, betreffend die Fristverlängerung zur Ueberreichung des Ansuchens um Tabakbau-Lizenzen für das Pflanzungsjahr 1853	51

Б О Л Г Ш Е К Т Ъ

деспре тизикиселе II. секцијані а владінази гверніази провинціале петрх мареле принципалѣ Трансильванія, чо с'а естрадатѣ дн лисло

Іанваріа, Феврваріа ші Марціа 1853.

I. тизн. естрадатѣ дн 31. Іанваріа 1853.

№р. 1. Пзвлікареа гвернѣторіази ч. р. тіл. ші чів. дін 18. Дек. 1852, кз дїспзсецїанї десаучїторїе дн прївінѣа тесзрзпреї скївлїнтелеї де татсе дела пососїанеа взарїлорѣ немїшкѣторїе, ало комзніцїлорѣ, вїсерїчел орѣ, фїндїцїлорѣ шї бенефїцїлорѣ адзкѣторїе де редїте	пац.	2
” 2. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 20. Дек. 1852, петрх пролзнуїреа ескїсіази прївілєцїа, чо с'а датѣ азї Іосефѣ Сїрелѣ ла 27. Олт. 1845, петрх афлареа зні поѣ соїа де кзрцї де жокѣ	”	3
” 3. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 25. Дек. 1852, кзткз дїспзсецїанїе шї нормеле чо вїсїтѣ дн дїстрїктлѣ Сївілїази дн прївінѣа трезелорѣ де монтенїре, пзїларї шї кзрѣторешчї, пе лангѣ анзміте ресїрїцїрї, пль ла алтѣ дїспзсецїане, аз сѣ ретзлѣ дн вїѣре	”	4
” 4. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 29. Дек. 1852, деспре пролзнуїреа прївілєцїази чо с'а датѣ кемїази Іоан Бантїцї Матерѣ, петрх афлареа де а фаврїка лзміне шї сѣпонѣ де тоїѣ соїази днтрзлї модѣ сїмплїа	”	5
” 5. Ордїнзїанеа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 31. Дек. 1852, атїнѣторїѣ де комзцїнѣа дерїгзторїелорѣ поліїче дн трезеле тіварїази	”	5
” 6. Пзвлїцїанеа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 5. Іанварїа 1853, атїнѣторїѣ де днвоїреа сїре а амтернєпетїдїанї петрх лїчїнцелѣ прѣсїреї де тзакѣ дн анзлѣ 1853 ла комїсіанїе кзткзрѣторїе де тзакѣ	”	6
” 7. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 8. Іанварїа 1853, кз дїспзсецїанї сзплїнїторїе петрх рекзрїтареа дн анзлѣ 1853	”	7
” 8. Ордїнзїанеа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 12. Іанварїа 1853, прїн каре се дїккзлѣ де поѣ обсервареа дїспзсецїанїлорѣ прї-вїторїе ла педоселе кз банї орї зрєцїѣ аззїра челорѣ чо фзгѣ де рекзрїцїане шї а челорѣ днпрєзлѣ вїновачї кз еї	”	8

Мизн. алѣ II. естрадатѣ дн 26. Феврварїа 1853.

” 9. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 15. Іанварїа 1853, прїн каре се адзкѣ ла кзпозчїнѣтѣ тесзреле де скарїтате дн конїра перїкзлїази де есплосїане а кзлдзрїлорѣ де аворї де тоїѣ соїази	”	12
” 10. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 10. Іанварїа 1853, атїнѣторїѣ де сзвордїнарєа ч. вїче-консзлатѣ дела Софіа ла ч. консзлатѣ пєнераре дела Констанїнополє	”	26
” 11. Ордїнзїанеа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 19. Іанварїа 1853, петрх днпродзчерєа крїїчелелорѣ де днсемнатѣ петрх їмпз-сєцїанїе комзїанї	”	26
” 12. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 24. Іанварїа 1853, атїнѣторїѣ де сзплїнїторєа дїспзсецїане дн прївінѣа дндеторїел де а рєспзnde скївлїнтеле де татсе дела домінїлѣ дїрєнтѣ алѣ зні лєкрє немїшкѣторїе	”	31
” 13. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 1. Феврварїа 1853, петрх рѣдїкареа прїцїлї ла тзакзлѣ де фзmatѣ ордїнарїа, шї консемнарєа, чо се фзкѣ деокамдатѣ петрх ачеле cate де пе ла марїнї, дн карї тзакзлѣ се вїнде кз знѣ прєцї маї кзмпзїtatѣ	”	31
” 14. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 1. Февр. 1853, кзткз спєселе петрх днсемтарєа челорѣ де лїнсѣ ла грзждїа шї петрх лзмінарєа ачелї ла офїчїарїї де прєтзрѣ шї офїчїарїї сзперїорї дела цїндармерїѣ, кзрї се амєазлѣ дн корїтеле патрїалї, пе лангѣ рєлзсарєа рєлзїази де ванї, аз сѣ фїѣ сзвлорїтате де кзрѣ конкзрїнѣа дерї	”	36

Мизн. алѣ III. естрадатѣ дн 31. Марціа 1853.

” 15. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 7. Февр. 1853, кзткз ла днвїчїнѣдзрїле петрх кзлїсарєа тзакзлї, термінї чо се пзвлїкѣ дн прївінѣа ачєаста аз сѣ се днцєларєѣ тоїдеазна дєпѣ кзлїндарїази поѣ	”	38
” 16. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 8. Февр 1853, деспре модзлѣ кзп аз сѣсе комзїте ачеле комзїтїнѣо каре се сїрїнѣл кзнд се днпрзвє цїндармерїа петрх дарєа де асїцїнѣѣ дн конїра конїрзвїндїлорѣ рєнїїдї, де ла ачєстїла	”	39
” 17. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 10. Февр. 1853, прївїторїѣ ла вана де їнїрїѣ а нѣрфїлорѣ чо сзпїѣ менїте петрх фолосїре дн рєгалзлѣ ломбардо-вїнедїанѣ	”	39
” 18. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 10. Феврварїа 1853, прїн каре се рєпзлївѣ дїспзсецїанїе рєгзлзманїази де сїнєзлѣ фокзлї дела 26. Іанїа 1788 петрх четзїдї шї орѣшеле	”	40
” 19. Пзвлікареа гвернѣторїази ч. р. тіл. ші чів. дін 16. Февр. 1853, атїнѣторїѣ де пролзнуїреа термінїази петрх амтернєрєа пєтїдїанєї петрх лїчїнцє де а кзлїва тзакѣ пе анзлѣ де пзлїтацїане 1853	”	51